Пралетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

Савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

Кошт нумару 5 кап.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 478. Рэдактара—№ 769.

Матар'ял прымаецца—з 9-й да 3½ гадз.

Нявыкарыстаныя рукапісы назад аўтарам не вярочаюцца.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА:	
На 1 месяц	— 90 к.
„ 3 „	2 р. 70 к.
„ 6 „	4 р. — к.
„ 1 год	8 р. — к.
Зьмена адрасу: іншагародняя	— 20 к.
мясцовыя	— 10 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ:	
За радок нанпарэлі пасьля тэксту	— р. 50 к.
За радок нанпарэлі сярод тэксту	1 р. — к.
За радок нанпарэлі перад тэкстам	1 р. 50 к.

Сьвяточныя на 50 проц. даражэй.
Зьніжка тарыфу бярэцца 10 проц. кошту.

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ:	
За 1 дакумант	35 кап.
За кожны дадатковы	15 „
Беспрацоўн. і чырвонаармейцы за дакумант	15 „
За кожны дадатковы	5 „

Публікацыі ЗАГС'у—3 руб.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ў канторы газэты, ва ўсіх аддзяленьнях Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва і ва ўсіх пашт.-тэл. кантарах. АБВЕСТКІ ПРЫМАЮЦЦА канторай газэты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

10 год выданьня — ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА — № 256 (2745) Аўторак, 12-га лістапада 1929 г.

ДЫРЭКТЫВЫ ПАРТЫІ І ЎРАДУ ПАВІННЫ БЫЦЬ ВЫКАНАНЫ.

Сёньня ў нашай газэце зьмяшчаецца пастанова Бюро ЦК КП(б)Б аб стане беларусізацыі савецкага, гаспадарчага і прафсаюзнага апарату. Па пытаньню беларусізацыі, як аднаго з галоўных сродкаў ажыцьцяўленьня кіруючай ролі пралетарыяту міліённымі масамі бядняцка-серадняцкага сялянства, мы мелі за апошнія гады шэраг дырэктыўных пастаноў партыі і Ураду. Сёньняшняю пастановаю Бюро ЦК КП(б)Б падводзяцца вынікі беларусізацыі апарату і даюцца дырэктывы аб узмацненьні гэтай галіны працы ў нашым сацыялістычным будаўніцтве.

У справе беларусізацыі за апошні пэрыяд мы маем велізарнейшыя дасягненьні. Апарат савецкіх, гаспадарчых і прафсаюзных органаў у асноўным авалодаў беларусізацыяй. У культасьветных установах усіх тыпаў навучаньне амаль цалкам праводзіцца на беларускай мове. Усё гэта сьведчыць аб тым, што працоўныя масы БССР пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі правільна ажыцьцяўляюць нацыянальную палітыку партыі і савецкай улады.

Рашучае правядзеньне Ленінскай лініі ў нацыянальным пытаньні, нябывалы тэмп індустрыялізацыі краіны, шырачайшы размах сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі выклікаюць жорсткае, упартае супраціўленьне варожых сіл сацыялістычнаму наступу. Кулакі, нэпманы, і іх агенты нацыянал-дэмакраты, шавіністы розных колераў, усе гэтыя варожыя элемэнты імкнуцца ўсялякімі мерамі перашкодзіць нашаму пераможнаму наступу па ўсіх вучастках сацыялістычнага будаўніцтва. Рабочая кляса і працоўнае сялянства пад ленінскім кіраўніцтвам камуністычнай партыі давалі і будуць даваць заўжды жорсткі адпор варожым сілам і будуць весьці рашучы наступ і ў далейшым на капіталістычныя элемэнты гораду і вёскі.

Вядучы рашучую барацьбу з варожымі сіламі, партыя і Ўрад жорстка караюць і будуць караць тых, хто ня хоча выконваць дырэктыў і мерапрыёмстваў партыі і Ўраду ў той ці іншай галіне нашага будаўніцтва. У паасобных установах назіраюцца выпадкі фармальных адносін да беларусізацыі, ёсьць выпадкі ігнараваньня і нават адкрытых выступленьняў супроць беларусізацыі. Зразумела, такія адносіны да беларусізацыі ня могуць быць цярпімы.

У нашай газэце на-днях паведамлялася аб адносінах да беларусізацыі махровага рэакцыянэра прафэсара Шчапоцьева. Мы ведаем, што сярод невялікай часткі студэнцтва БДУ ёсьць імкненьні ігнараваць беларусізацыю. Мы ведаем, што ў Гомельшчыне з беларусізацыяй справа вельмі дрэнна абстаіць. Прафсаюзны апарат таксама ня можа пахваліцца беларусізацыяй, як ня могуць пахваліцца некаторыя гаспадарчыя і савецкія органы. Усё гэта кажа аб тым, што тэмп беларусізацыі павінен быць узмацнёны, што пасыўныя адносіны павінны быць зломлены, што з варожымі элемэнтамі, якія перашкаджаюць ажыцьцяўленьню беларусізацыі, неабходна весьці рашучую барацьбу.

Бюро ЦК КП(б)Б сваёю пастановаю абавязвае камуністаў, якія стаяць на чале тых ці іншых установаў, у якіх яшчэ праца па беларусізацыі цалкам не праведзена, у бліжэйшы тэрмін скончыць поўны перавод працы апаратаў гэтых устаноў на беларускую мову. Разам з гэтым даецца дырэктыва адпаведным органам сыстэматычна праводзіць праверку выкананьня пастаноў партыі і ўраду па беларусізацыі апарату.

Асаблівая ўвага павінна быць зьвернута на поўную беларусізацыю навучальных устаноў, якія рыхтуюць маладыя кадры спэцыялістаў для гаспадарчага і культурнага будаўніцтва БССР. У адносінах да тых, хто будзе ўхіляцца ад беларусізацыі, належыць ужываць самыя рашучыя меры ўзьдзейнічаньня аж да выключэньня з навучальнай установы.

Дырэктывы партыі і ўраду ў справе беларусізацыі павінны безадкладна выконвацца ўсімі адміністрацыйнымі, гаспадарчымі, прафсаюзнымі і культасьветнымі ўстановамі.

Пастанова Бюро ЦК КП(б)Б

аб стане беларусізацыі савецкага, гаспадарчага і прафэсыянальнага апарату.

ЦК КП(б)Б праз увесь час рашуча праводзіць ленінскую лінію ў нацыянальным пытаньні. БССР з краіны эканамічна і культурна занядбалай, нацыянальна-прыгнечанай за часы царызму, краіны разбуранай вайной і акупацыямі, ператварылася пад кіраўніцтвам КП(б)Б і з вялізарнай дапамогай СССР, у краіну, дзе нявіданым тэмпам расьце прамысловасьць, расьце і разьвіваецца сельская гаспадарка са значным павялічэньнем яе сацыялістычнага сэктару, паляпшаецца мат'ярыяльны і культурны ўзровень рабочых і сялянскіх мас, пашыраецца пралетарская база, узмацняецца саюз рабочае клясы з асноўнымі масамі сялянства. На глебе магутнага росту эканомікі краіны мы маем буйны росквіт пралетарскай культуры беларускіх працоўных мас і культуры нацыянальных меншасьцяў. Шырокія масы рабочых і працоўнага сялянства ўцягнуты ў справу сацыялістычнай рэканструкцыі краіны, у справу эканамічнага і культурнага будаўніцтва.

Наш эканамічны і культурны рост і насьпяховае наступленьне на капіталістычныя элементы гораду і вёскі выклікае абвастрэньне клясавай барацьбы на ўсіх вучастках сацыялістычнага будаўніцтва.

Поруч з актыўным супраціўленьнем кулацтва і нэпмана ў горадзе і на вёсцы, ідзе актывізацыя варожых нам сіл і на культурна-нацыянальным фронце, што вызначылася ў актывізацыі і росьце беларускага нацыянал-дэмакратызму, у росьце шавінізму расійскага, яўрэйскага і інш.

Ва ўмовах абвостранай клясавай барацьбы беларусізацыя зьяўляецца адным з асноўных сродкаў па ажыцьцяўленьні кіруючай ролі пралетарыяту да асноўных мас сялянства, была і застаецца нашай магутнай зброяй у змаганьні з беларускім нацыянал-дэмакратызмам, расейскім і іншымі шавінізмамі.

У галіне беларусізацыі мы маем вялізарныя посьпехі і гэта зьяўляецца доказам таго, што пралетарыят шчыльна падышоў да авалоданьня культурнымі каштоўнасьцямі, што ён моцна становіцца на чале культурнага будаўніцтва. Посьпехі беларусізацыі яшчэ больш узмацняюць саюз пралетарыяту з асноўнымі масамі сялянства, пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі.

У той-жа час на паасобных вучастках, у паасобных апаратах савецкіх, прафсаюзных і гаспадарчых установаў мы маем неразуменьне палітычнага значэньня беларусізацыі і адставаньне ў правядзеньні беларусізацыі; з боку партыйных камітэтаў вядзецца яшчэ недастатковая праца па нагляду і кантролю за выкананьнем дырэктыў партыі па правядзеньню беларусізацыі. Назіраюцца шэраг выпадкаў фармальных адносін да беларусізацыі, пасыўнае супраціўленьне і нават паасобныя выпадкі адкрытых выступленьняў супроць беларусізацыі. Найбольш слабым вучасткам у справе беларусізацыі зьяўляюцца некаторыя прафэсыянальныя, гаспадарчыя і гандлёва-каапэрацыйныя ўстановы, як-раз тыя ўстановы, работнікі якіх зьвязаны і маюць дачыненьне да шырокіх мас працоўнага сялянства.

У навучальных установах беларусізацыя значна пасунулася ўперад, але разам з гэтым яшчэ назіраецца, што беларуская мова не заўсёды ўжываецца ў быту студэнцтва, назіраюцца фармальныя адносіны да беларусізацыі з боку некаторай часткі студэнцтва і навуковых працаўнікоў. Найбольш слаба беларусізавана студэнцтва і навуковыя працаўнікі Мэдфаку БДУ, факультэту права і гаспадаркі і асабліва Віцебскага Вэтэрынарнага Інстытуту.

Па прафсаюзах, пры наяўнасьці палепшаньня беларусізацыі масавай работы, асабліва на прадпрыемствах, большага пераводу работы нізавога прафапарату на беларускую мову, наглядаецца адначасна, што з боку фракцыі ЦСПСБ ня зроблена рашучага пералому ў справе беларусізацыі апаратаў цэнтральных і некаторых акруговых праворганаў, нездавальняюча выконваюцца пастановы зьездаў КП(б)Б аб пераводзе культмасавай работы на беларускую мову, ня былі ўжыты рашучыя захады шляхам мабілізацыі пралетарскай грамадзкасьці супроць таварышоў, якія ня выконваюць тэрмінаў беларусізацыі, у выніку чаго маюцца выпадкі пераходу з беларускае мовы на расейскую (саюз транспартнікаў), вядзеньне ўсяе работы на расейскай мове (саюз гарбароў), практычная работа ЦСПСБ, ЦП саюзу і АСПС напалову вядзецца на расейскай мове і ў апаратах маецца яшчэ значная колькасьць работнікаў, якія ня ведаюць беларускае мовы.

Адначасова пры наяўнасьці паспяховага правядзеньня беларусізацыі ў савецкіх установах, трэба адзначыць фармальныя адносіны і адставаньне ў тэмпах беларусізацыі ў радзе савецкіх устаноў, як напрыклад ЦСК, ВСНГ, Дзяржплян, НК Аховы Здароўя, Наркамгандаль, Наркамфін, Дзяржбанк.

Выходзячы з адзначанага, Бюро ЦК КП(б)Б **пастанаўляе:**

1. Партыйным камітэтам і органам ЦКК РСІ **узмацніць увагу да пытаньняў беларусізацыі** ў мэтах найхутчэйшага ажыцьцяўленьня дырэктыў партыі аб беларусізацыі, дзяржаўных, праф. і інш. устаноў, праводзячы сыстэматычную праверку выкананьня дырэктыў па беларусізацыі.

2. Катэгарычна прапанаваць партарганізацыям усіх дзяржаўных, гаспадарчых, гандлёва-каапэрацыйных і навучальных устаноў, дзе праца па беларусізацыі яшчэ ня цалкам праведзена, пад пэрсанальную адказнасьць камуністых, якія стаяць на чале гэтых устаноў і арганізацый, **у бліжэйшы тэрмін скончыць поўны перавод працы апаратаў гэтых устаноў на беларускую мову**. Нацкамісіі прасачыць за выкананьнем гэтай пастановы.

3. З асобай рашучасьцю паставіць перад фракцыяй ЦСПСБ, ЦП саюзаў і АСПС задачу **ўзмацненьня і заканчэньня беларусізацыі сваіх апаратаў, разгортваньня і ўзмацненьня работы прафарганізацый у галіне беларусізацыі сваёй масавай работы,** каб яшчэ больш замацаваць пад кіраўніцтвам КП(б)Б кіруючую ролю пралетарыяту ў адносінах да асноўных мас сялянства.

4. У мэтах падрыхтоўкі маладых кадраў спэцыялістых для БССР, Наркамасьветы **рашуча праводзіць беларусізацыю навучальных устаноў, шляхам устанаўленьня абавязковага веданьня беларускае мовы ўсімі паступаючымі ў ВНУ і праверкі гэтых ведаў; прыняць рашучыя меры да выкладаньня ўсіх дысцыплін у навучальных установах на беларускай мове; устанавіць абавязковасьць здачы і прыёму залікаў, сэмінарскіх работ, дыплёмных і ўсякіх іншых прац ад студэнтаў на беларускай мове; адносна тых студэнтаў, якія ў працэсе вучобы ўхіляюцца ад правядзеньня беларусізацыі, ня вывучаюць беларускае мовы і ёю не карыстаюцца, ужываць рашучыя меры ўзьдзейнічаньня аж да выключэньня з навучальнай установы.**

Наркамасьветы праз БДВ у бліжэйшы тэрмін **рашуча пашырыць выданьне на беларускай мове навуковае літаратуры і падручнікаў па ўсіх дысцыплінах, выкладаемых у ВНУ і тэхнікумах.**

5. **За невыкананьне дырэктыў кампартыі і ўраду аб беларусізацыі, даручыць фракцыі прэзыдыуму ЦВК паставіць пытаньне перад прэзыдыумам ЦВК аб зьняцьці з пасады кіраўніка ЦСК т. Праферансава, і фракцыі ЦСПСБ аб зьняцьці старшыні ЦП саюзу транспартнікаў т. Кэйліна; даручыць Нацкамісіі зьняць з пасады сакратара Саюзхлеба т. Шпакоўскага і сакратара Лесбелу т. Грабузава.**

За фармальны падыход да беларусізацыі і недастаткова рашучае яе правядзеньне ва ўстановах, якімі яны кіруюць, абвясьціць вымову: фракцыі ЦП саюзу транспартнікаў, фракцыі ЦП саюзу гарбароў, ячэйцы і фракцыі праўленьня Віцебскага Вэтэрынарнага Інстытута, ячэйкам і фракцыям дэканату факультэту Права і Гаспадаркі і Мэдфаку БДУ, кіраўніку спраў Дзяржпляну т. Балабанаву.

6. Даручыць Нацкамісіі ў тэрміновым парадку падаць ЦКК КП(б)Б весткі на членаў партыі—работнікаў савецкага, гаспадарчага і прафэсыянальнага апарату, а таксама навучальных устаноў, якія за пропускам усіх тэрмінаў ня вывучылі беларускае мовы і не прынялі дастатковых мер да беларусізацыі свайго апарату—**для прыцягненьня іх да партыйнай адказнасьці, як за невыкананьне важнейшых дырэктыў КП(б)Б у нацыянальным пытаньні.**

7. Праводзячы беларусізацыю на падставе правільнай партыйнай лініі і вядучы няпрымірымую барацьбу з найбольш шкодным на даным этапе беларускім нацыянал-дэмакратызмам, а таксама з расейскім, яўрэйскім і інш. шавінізмам, Акругкомам і Райкомам КП(б)Б зрабіць **масавую праверку становішча працы і выкананьня дырэктыў па інтэрнацыянальнаму выхаваньню працоўных. Мобілізаваць да справы інтэрнацыянальнага выхаваньня з мэтай рашучага пералому ўвагу шырокіх працоўных мас.**

8. Абавязаць Нацкамісію ўзмацніць працу ў бок нагляду за выкананьнем дырэктыў партыі і ўраду па беларусізацыі.

Прывітаньне ЦК УсеКП(б).

МАСКВА, 11-XI. ЦК УсеКП(б) атрымаў наступную тэлеграму з Лёндану: „КАМУНІСТЫЧНАЕ ПРЫВІТАНЬНЕ ДА 12-х УГОДАК. З РАДАСЬЦЮ ВІТАЕМ ВЯЛІКАЕ ВЫКАНАНЬНЕ ПЯЦІГАДОВАГА ПЛЯНУ ПАД КІРАЎНІЦТВАМ ПАРТЫІ. НЯХАЙ ЖЫВЕ УсеКП(б)! НЯХАЙ ЖЫВЕ КАМУНІСТЫЧНЫ ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ!

Сэкратарыят Брытанскай кампартыі".

* * *

Таксама атрымана тэлеграма з Лейпцыгу, у якой рабочыя і работніцы, сабраўшыся на сьвяткаваньне 7-га лістапада, пасылаюць братэрскае прывітаньне генэральнаму штабу кампартыі і пралетарыяту Савецкага Саюзу.

„Клянемся аддаць усе сілы за бацькаўшчыну ўсіх працоўных і стварыць у самой Нямеччыне пралетарскую дзяржаву.

Няхай жыве савецкі Саюз.

Няхай жыве Камуністычны Інтэрнацыянал!»

Калектывізацыяй адзначылі XII гадавіну.

ЦВК і СНК БССР.

Калгасьнікі 12 сельсаветаў Рагачоўскага і Жлобінскага раёнаў якія сабраліся на агульную канфэрэнцыю ў дзень сьвята 12 гадавіны Кастрычніка пастанавілі арганізаваць адзін волаткалгас плошчаю ў 80.000 гэктараў, не дапусьціўшы ніводнага хутара і пасёлка. Канфэрэнцыя запэўняе, што прыме ўсе захады для правядзеньня ў жыцьцё дырэктыў партыі і савецкай улады ў рэканструкцыі народнай гаспадаркі.

Няхай жыве савецкая ўлада і камуністычная партыя Беларусі.

Няхай жывуць працоўныя масы Савецкай Беларусі,

Канфэрэнцыя.

Рэдакцыі газэты „Савецкая Беларусь"

У адзнаку XII гадавіны Кастрычнікавай рэвалюцыі ў Брацькаўскім сельсавеце, Касьцюковіцкага раёну, Магілеўскай акругі арганізован калгас на плошчы каля 2500 га, якому дадзена назва „імя XII-годзьдзя Кастрычнікавай Рэвалюцыі". У Нізкаўскім сельсавеце камуна «Савецкая Беларусь» узбуйнена за лік насельніцтва вакольных вёсак да 4000 га.

ПРЭЗЫДЫУМ КАСЬЦЮКОВІЦКАГА РВК. БЮРО РК КП(б)Б

* * *

Агульны сход камунараў Бухара-Пралетарскай камуны № 2 Касьцюковіцкага раёну (Магілёўшчыны), у сувязі з узбуйненьнем гэтакай, прыняў пастанову аб дачы камуне назвы „Савецкая Беларусь".

Зараз камуна складаецца з 120 сямействаў. Зямлі налічваецца каля 4000 га.

Вакол камуны арганізаваны тры калектывы, у чым камунары прымалі актыўны удзел.

У мэтах паляпшэньня кіраўніцтва і культурнага становішча камунараў, здавальненьня газэтамі і літаратурай, агульны сход камунараў просіць „Савецкую Беларусь" прыняць шэфства над камунай, выслаўшы свайго прадстаўніка для афармленьня гэтакага.

Камунары: Малыга, Лосеў, Дударэвіч, Мядзьведзкі і Бабаноў.

АД РЭДАКЦЫІ: Вітаем вашу пастанову аб узяцьці шэфства над камунай „Савецкая Беларусь". Пры першай магчымасьці, вышлем да вас свайго прадстаўніка для афармленьня шэфства.

Аўстралія—за аднаўленьня зносін з СССР.

ЛЕНДАН, 8-XI. Рэйтэр паведамляе, што аўстралійскі ўрад у асобе прэм'ера заявіў аб тым, што Аўстралія адобрыла аднаўленьне дыплёматычных зносін з СССР на аснове ўзаемных абавязацельстваў 1924 году.

Прывітаньні,

атрыманыя рэдакцыяй газэты „Савецкая Беларусь" з Ленінграду за дню XII гадавіны Кастрычніка.

ЦВК БССР і газ. „Савецкая Беларусь".

Ленінградзкі Савет вітае з 12-ай гадавінай вялікай Кастрычнікавай Рэвалюцыі Савецкую Беларусь.

У гэтыя гістарычныя дні рабочыя гораду Ленінграду ня могуць не адзначыць тую братэрскую салідарнасьць беларускіх працоўных, якая была выказана адпраўкай чырвоных эшалёнаў на наш адрас.

Ленінградзкі Савет шчыра вітае беларускіх рабочых і сялян са сьвятам XII-цігодзьдзя Кастрычніка.

Няхай жыве вялікі XII Кастрычнік.

Няхай жывуць беларускія працоўныя.

СТАРШЫНЯ ЛЕНІНГРАДЗКАГА САВЕТУ КАМАРОЎ.

* * *

У дні сьвяткаваньня XII-ай гадавіны Кастрычніка газэта ленінградзкіх рабочых «Ленінградзкая Праўда» лічыць сваім абавязкам паведаміць аб тае хвалі прывітаньняў, якой было спаткана на фабрыках і заводах прыбыцьцё чырвоных эшалёнаў з Беларусі.

Ленінградзкія рабочыя ўбачылі ў гэтым факце доказ посьпехаў сацыялістычнага будаўніцтва ў Беларусі, посьпех калгаснага руху, удзел працоўных Беларусі ў індустрыялізацыі краіны.

Няхай жыве Савецкая Беларусь.

Няхай жыве сацыялістычнае наступленьне.

Няхай жыве пралетарская рэвалюцыя ва ўсім сьвеце.

„ЛЕНІНГРАДЗКАЯ ПРАЎДА"

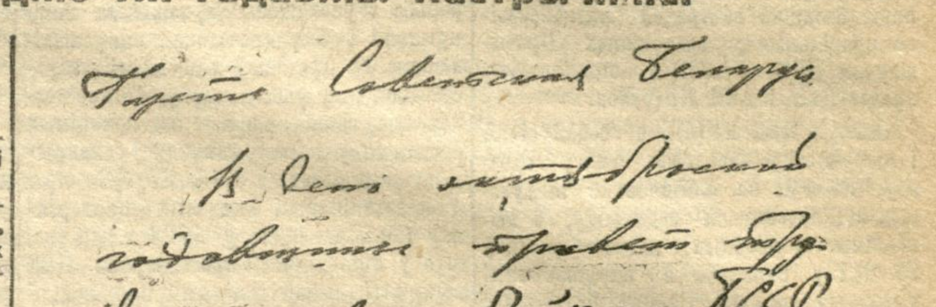

(ЧЛЕН РЭВВАЕНСАВЕТУ СССР. ТУХАЧЭЎСКІ).

* * *

XII-ую гадавіну Кастрычніка ўсе Савецкія Рэспублікі сустракаюць разгорнутай вялікай сацыялістычнай рэканструкцыяй. Шчырае прывітаньне будаўнікам сацыялізму—рабочым і сялянам Савецкай Беларусі.

Сэкратар Усе ЦСПС Г. ВАЙНБЭРГ.

* * *

Чырвонафлётцы і каманднa-палітычны склад Чырвонаштандартнага Балтыцкага флёту вітае рабочых і сялян Савецкай Беларусі з XII гадавінай Кастрычніка.

У дні Кастрычнікавай гадавіны Чырвоная армія і флёт рапартуюць працоўным БССР, што яны пільна стаяць на межах нашага вялікага Саюзу і заўсёды гатовы выканаць свой доўг абароны заваёў Кастрычніка.

Няхай жыве сусьветны Кастрычнік.

Няхай жыве Савецая Беларусь.

ЧЛЕН РВС БАЛТФЛЁТУ Г. КІРЗЕЙ

* * *

Прыбыцьцё чырвоных эшалёнаў Беларусі ў Ленінград напярэдадні 12-ай гадавіны Кастрычнікавай рэвалюцыі—лепшы доказ братэрскай сувязі паміж савецкімі рэспублікамі, якія нарадзіліся пралетарскім паўстаньнем 1917 году.

Рэдакцыя „Красной Газеты" вітае рабочых і сялян Савецкай Беларусі, якія будуюць сацыялістычную дзяржаву.

Няхай жыве XII Кастрычнік.

Няхай жывуць рабочыя і сяляне БССР

Рэдактар „Красной Газеты" БАЎЗ[illegible]

У XII ГАДАВІНУ КАСТРЫЧНІКА ЗА МЯЖОЙ

Ні паліцэйскі тэрор, ні масавыя арышты, ні збойствы ня стрымалі магутных дэманстрацый пралетарыяту капіталістычных краін у абарону Савецкага Саюзу.

Дэманстрацыя пралетарыяту Польшчы.

ВАРШАВА, 9-XI. Учора ў розных мясцох гораду з раніцы і да позьняга вечара адбываліся рабочыя дэманстрацыі ў чэсьць Кастрычнікавых угодак. Не зважаючы на тое, што ўсе пункты, дзе магла быць наладжана дэманстрацыя, былі заняты паліцыяй, дэманстрацыі адбыліся ля астрогу Павяк, на Мар'янскай, Хлоднай, Жалезнай, Гарнаслаўскай і Чарнякоўскай вуліцах. У цэнтры гораду, на пляцу маршала Пілсудзкага, была зроблена спроба паладзіць мітынг. Аднак, кожны раз паліцыя ўмешвалася і разганяла дэманстрантаў.

На некаторых фабрыках здарыліся сутычкі між прыхільнікамі і ворагамі сьвяткаваньня Кастрычніка.

Напярэдадні ў Варшаве былі ўчынены масавыя аблавы і арышты. У дзень угодак Кастрычніка раздадзена вялікая колькасьць спэцыяльнай кастрычнікавай літаратуры.

Атрыманы першыя весткі аб дэманстрацыях у правінцыі. Дэманстрацыі адбываліся ў Лодзі, Вільні, Львове, Катавіцах і Дамброўскім басэйне. У Лодзі выступаў камуністычны дэпутат Росяк. У Вільні палітычныя зьвызваленыя наладзілі дэманстрацыю ў часе прагулкі.

У Лодзі, не зважаючы на мабілізацыю ўсіх сіл, камуністычнаму дэпутату Росяку ўсё-ж такі ўдалося паладзіць мітынг перад фабрыкаю Гэйера. Адбіваючыся ад паліцыі ўдзельнікі мітынгу наладзілі працэсію, і на чале з Росякам прайшлі па гораду да Паб'яніцкай шасы. Дэманстранты сьпявалі рэвалюцыйныя сьпевы і выкрыкалі лёзунгі ў чэсьць СССР, 12-х угодак Кастрычніка і супроць падрыхтоўкі вайны. Паліцыя пяць разоў атакавала працэсію. Шмат забітых і параненых.

ДЭМАНСТРАЦЫЯ РАБОЧЫХ НЯМЕЧЧЫНЫ.

БЭРЛІН, 9-XI. Як паведамляюць з Бэрну, у шмат якіх гарадох Нямеччыны адбылося сьвяткаваньне 12-х угодак Кастрычнікавай рэвалюцыі. У Бадэне на масавым сходзе, прысьвечаным угодкам Кастрычніка, удзельнічала больш за 5 тысяч чалавек.

У Нямеччыне дзень Кастрычнікавай рэвалюцыі быў адзначаны вулічнымі дэманстрацыямі і мітынгамі ў зачыненых памяшканьнях. Выступаўшыя прамоўцы процістаўлялі імпэрыялістычны плян Юнга савецкай пяцігодцы і растлумачвалі значэньне пяцігодкі для міжнароднага рэвалюцыйнага руху.

У Дусэльдорфе атрады паліцыі напалі на дэманстрантаў і цяжка паранілі шмат рабочых.

У Любэку на сходзе, у якім брала ўдзел 5 тысяч чалавек, выступіў Тэльман з прамоваю, прысьвечанаю Кастрычнікавай рэвалюцыі.

У чэсьць СССР.

МЭКСЫКА, 10-XI. У паўпамоцным прадстаўніцтве адбыўся прыём у адзнаку 12-х угодак Кастрычнікавай рэвалюцыі. На памяшканьнях місій і консульстваў 12-ці эўрапейскіх і іншых дзяржаў былі ўзьняты нацыянальныя сьцягі ў чэсьць СССР.

ДЭМАНСТРАЦЫЯ ШВЭДЗКІХ РАБОЧЫХ.

СТАКГОЛЬМ, 9-XI. У сувязі з угодкамі Кастрычніка адбылася ў Стакгольме масавая дэманстрацыя, якая зьявілася першай кастрычнікавай дэманстрацыяй камуністычнага руху Швэцыі (у мінулым угодкі Кастрычніка адзначаліся толькі зачыненымі сходамі).

Кастрычнікавая дэманстрацыя сёлета была наладжана, не зважаючы на забарону паліцыі. У выніку наскоку паліцыі зьбіта некалькі рабочых, у тым ліку і жанчыны.

ПРЫЁМ У ПРАДСТАЎНІЦТВЕ.

АНГОРА, 9-XI. На Кастрычнікавым прыёме ў паўпамоцным прадстаўніцтве прысутнічаў прэм'ер, міністры, старшыня парляманту, каля 100 дэпутатаў, дыплёматычны корпус, шмат грамадзкіх і палітычных дзеячоў, вышэйшыя асобы з міністэрстваў і журналісты, а ўсяго больш за 300 чалавек. Кемаль-паша прыслаў прывітаньне з угодкамі Кастрычніка.

У Кітаі будзе свой Кастрычнік.

ХАБАРАЎСК, 10-XI. У дзень 12-х угодак Кастрычніка на ўсяму Далькраю адбыліся выключна шматлюдныя дэманстрацыі, карнавалы і сьвяткаваньні. Цэнтрам увагі была асобая Дальармія, часьці якой прынялі ўдзел у дэманстрацыях, вечарох сувязі і мітынгах.

У часьці арміі, якія знаходзяцца на мяжы, накіроўваліся шматлікія дэманстрацыі працоўных краю і з усіх канцоў Савецкага Саюзу. Дэлегацыі прывозілі падарункі.

Выступаўшы на мітынгу ў Хабараўску ваенна-палонны кітайскі салдат заявіў: «Толькі тут, у краіне саветаў, я даведаўся шчырай праўды аб нявольніцтве і прыгнечаньнях, якія церпяць шматмільённыя масы Кітаю, эксплёатуемыя мандарынамі, абшарнікамі і капіталістамі. Толькі тут я даведаўся, як падманваюць рабочых і сялян Кітаю генэралы. Толькі СССР—сапраўдная бацькаўшчына тых, хто працуе. У Кітаі павінен быць і будзе свой Кастрычнік".

25 тысяч рабочых віталі „Страну Советов"

НЬЮ-ЁРК, 10-XI. Пад адкрытым небам на артылерыйскім стадыёне адбыўся вялікі мітынг у чэсьць прылёту „Страны Советов". На мітынгу прысутнічала больш за 25 тысяч рабочых. Прадстаўнікі шэрагу рабочых арганізацый у сваіх прывітаньнях заявілі аб салідарнасьці з рабочымі і сялянамі Савецкага Саюзу.

„Таварыства прыяцеляў Савецкага Саюзу" абвясьціла, што за грошы, сабраныя на падарунак „Стране Советов", будзе набыта 20 трактароў. Пасьля мітынгу з вялікім уздымам адбыўся парад пралетарскіх піянэраў і рабочых спартыўных арганізацый.

АСАДНАЕ СТАНОВІШЧА Ў РУМЫНІІ

ВЕНА, 9-XI. Водлуг дадатковых паведамленьняў з Бухарэсту, у дзень угодак Кастрычніка па ўсёй Румыніі распаўсюджваліся камуністычныя адозвы, якія заклікалі масы да забастоўкі і дэманстрацый супроць фашызму на абарону Савецкага Саюзу. Асабліва падкрэсьлівалася ў гэтых адозвах значэньне савецкай пяцігодкі для міжнароднага рабочага руху.

У дзень 7 лістапада ўсе гарады Румыніі абярнуліся ў вайсковыя лягеры. Адміністрацыйныя ўстановы, банкі, чыгункі, паштовыя канторы, тэлефонныя станцыі, мытніцы, буйныя фабрыкі і г. д. вартаваліся салдатамі ў поўнай баявой падрыхтаванасьці. У шмат якіх гарадох напярэдадні 7 лістапада ўчыняліся масавыя вобыскі і арышты ўдзельнікаў сходу на прадпрыёмствах. Буржуазны ляжэдрук, які звычайна замоўчвае рэвалюцыйныя надзеі, прымушан быў прызнаць рэвалюцыйныя настроі мас.

ФРАНЦУСКІ ПРАЛЕТАРЫЯТ СПЫНІЎ ПРАЦУ.

ПАРЫЖ, 9-XI. Кастрычнікавая гадавіна ў Францыі адсьвяткавана ў адрозьненьне ад мінулых гадоў ня толькі масавымі мітынгамі ў сярэдніх прамысловых цэнтрах, але і выступленьнямі на прадпрыёмствах, а таксама спыненьнем працы (у Бордо, Ліёне і інш.). Паліцыя мабілізавала значныя паліцэйскія сілы, учыняла вобыскі ва ўнітарных саюзах і ў памяшканьнях кампартыі.

Кастрычнікавыя выступленьні прайшлі ўсюды ў абставінах павышанай баяздольнасьці мас і далі штуршок папулярызацыі тэмпаў савецкай пяцігодкі.

Танкавыя атрады супроць дэманстрантаў

ВАРШАВА, 6-11. Дэкрэт прэзыдэнта аб адтэрмінаваньні бюджэтнай сэсіі сойму на 30 дзён выклікаў рэзалюцыю пратэсту ўсіх апазіцыйных груп.

Орган ППС „Роботнік" зьмяшчае сёньня тэкст прапановы, падпісанай апазіцыяй, аб выказе недавер'я ўраду.

„Роботнік" паведамляе, што ў сувязі з падзеямі ў сойме ППС склікала некалькі мітынгаў пратэсту ў Лодзі, Кракаве, Львове і іншых мясцох. Водлуг слоў газэты, у некаторых гарадох пасьля мітынгаў адбываліся дэманстрацыі. Асабліва шырокія размеры набыла дэманстрацыя ў Львове, дзе для разгону дэманстрантаў было выклікана войска, у прысутнасьці танкавыя атрады. Паліцыя ўсюды вынішчадна выступала супроць дэманстрантаў, разганяючы ўдзельнікаў не[illegible]

На думку некалькіх газэт, мітынгі былі скліканы ППС, аднак, камуністы захапалі ў свае рукі ініцыятыву і павялі рабочых на дэманстрацыі.

У КІТАІ.

Посьпехі войска Чан-Фа-Гуя.

ШАНХАЙ, 7-XI. Рэйтэр паведамляе, што ўся тэрыторыя між гуансійска-хунаньскай мяжой і Пінлё (у Гуансійскай правінцыі за 240 кілёмэтраў ад Хунаньскай правінцыі) занята войскам Чан-Фа-Гуя.

Масавае дэзэртырства ў кітайскім войску.

ТОКІЁ, 10-XI. Водлуг паведамленьня з Харбіну, дэзэртырствы і масавыя рабункі пры адступленьні кітайскіх часьцей у апошніх сутычках пад Лахасуху і Фугдынам прымусілі Чжан-Сюэ-Ляна зьвярнуць увагу камандаваньня на «ядбайства каманднага складу». Вінаватых у адступленьні Чжан-Сюэ-Лян аддае ваеннаму суду.

Арыштавана 300 чалавек за 3 дні.

ТОКІЁ 10-XI. Водлуг паведамленьня з Харбіну ад 8 лістапада, ізноў на гэты дзень, згодна паліцэйскага паведамленьня, арыштавана 53 грамадзяніны СССР. За апошніх тры дні лік арыштаваных савецкіх грамадзян перасягнуў 300 чалавек.

Рэзалюцыя пленуму ЦКК КП(б)Б па дакладу т. КАЛІНІНА аб рашэньнях прэзыдыуму ЦКК УсеКП(б) па рабоце ЦКК НКРСІ Беларусі.

1. Заслухаўшы даклад т. Калініна аб рашэньнях Прэзыдыуму ЦКК УсеКП(б) па абсьледаваньні органаў ЦКК-РСІ Беларусі і даклад аб рабоце Прэзыдыуму ЦКК, Пленум [illegible] рашэньняў Прэзыдыуму ЦКК УсеКП(б) і ацэнкі работы ЦКК НКРСІ Беларусі.

[illegible]

2. Прызнаючы дзейнасьць Прэзыдыуму ЦКК КП(б)Б у агульным і цэлым [illegible]

[illegible]

3. [illegible]

[illegible]

4. Ня гледзячы на тое, што за апошні час работа ЦКК і АКК [illegible]

[illegible]

5. У галіне рацыяналізацыі савецкага апарату [illegible]

[illegible]

6. Пленум ЦКК [illegible]

[illegible]

7. Чыстка савецкага апарату [illegible]

[illegible]

8. Пленум прызнае, што работа па чыстцы вясковых ячэек КП(б)Б [illegible]

[illegible] здольны праводзіць лінію партыі па практычнай рабоце ў вёсцы.

У далейшай рабоце па чыстцы савецкіх, вузаўскіх ячэек, АКК неабходна прыняць усебаковыя меры да таго, каб праверка і чыстка праз разгорнутую шырокую самакрытыку ня толькі садзейнічала ачышчэньню ад кляcава-чужых элемэнтаў, але аднача-сова падвергла-б поўнаму агляду дзейнасьці ячэек, выявіла ўсе недахопы і садзейнічала палепшаньню работы ў цэлым.

9. Аднэй з важнейшых задач КК зьяўляецца сталая і сыстэматычная праца па ажыцьцяўленьню кантролю і праверкі дырэктыў партыі і савецкага ўраду, роўна і рашэньняў КК-РСІ.

Пленум абавязвае КК-РСІ у працягу бліжэйшага часу дабіцца, каб ва ўсіх дзяржустановах і прадпрыемствах быў устаноўлены парадак вучоту рашэньняў, які забясьпячае хуткую і штодзённую праверку іх выкананьня, арганізуючы і ўцягваючы ў праверку выкананьня дырэктыў партыі і ўраду прафсаюзы і шырокія масы.

10. Ва ўмовах абвастрэньня клясавай барацьбы—правядзеньне правільнай нацыянальнай палітыкі зьяўляецца важнейшай задачай усіх партыйных і савецкіх органаў. Факты, якія выкрыты і асуджаны партыяй у выглядзе яўнага нацыянал - дэмакратызму, антыпартыйных поглядаў у пытаньнях нацыянальнай палітыкі, зьяўляюцца нічым іншым, як спробамі супраціўляючыхся сацыялістычнаму наступленьню кулацка-нэпманскіх элемэнтаў працягнуць шавіністычныя тэндэнцыі ў шэрагі нашай партыі і дзяржапарату.

Пленум ЦКК даручае Прэзыдыуму ЦКК КП(б)Б у сваёй далейшай рабоце весьці самую рашучую барацьбу з малейшымі выкрыўленьнямі нацыянальнай палітыкі ўсімі зьвеньнямі парт., сав. апарату і паасобнымі партыйцамі, выкрываць і неаслабна змагацца з малейшымі праявамі антысэмітызму.

11. Пастаўленая партыяй задача сьмелага і рашучага вылучэньня і падрыхтоўкі кадраў патрабуе максымальнага ўдзелу АКК у гэтай рабоце парторганаў, усімі мерамі дапамагаючы і арганізуючы вылучэньне новых кадраў, у асаблівасьці з праявіўшых сябе актыўна ў рабоце КК РСІ па барацьбе з бюракратызмам, за ажыцьцяўленьне генэральнай лініі партыі. З другога боку, пасьпяховае выкананьне задач, што стаяць перад АКК-РСІ патрабуе значнага палепшаньня складу працаўнікоў органаў ЦКК-РСІ, таму Пленум ЦКК прапануе Прэзыдыуму ЦКК паставіць перад ЦКК КП(б)Бел. пытаньне аб мабілізацыі суадпаведных кваліфікаваных партыйна-вытрыманых працаўнікоў для работы ў органах КК-РСІ.

12. Прызнаючы, што неабходнасьць рэарганізацыі бюракратычнай сыстэмы фінкантролю ў сэнсе замены яго масавым кантролем, які ажыцьцяўляецца праз ПКФ, сэкцыі саветаў і рэв. камісіі пад кіраўніцтвам органаў КК-РСІ,—у сучасны момант устаноўлена з усёй відавочнасьцю, што ўсякая затрымка з ажыцьцяўленьнем праэкту ЦКК-НКРСІ СССР затрудняе хуткае выкананьне дырэктыў XVI-й партканфэрэнцыі аб органах масавага кантролю. Пленум ЦКК лічыць неабходным неадкладна ўнесьці ў дзеяньне праэкт аб рэарганізацыі органаў фінкантролю і даручае Прэзыдыуму ЦКК унесьці гэтае пытаньне ў ЦКК УсеКП(б).

За генэральную лінію партыі

МЕНСКІ ПАРТАКТЫЎ ПАТРАБУЕ ПРЫНЯЦЬЦЯ РАШУЧЫХ МЕР У АДНОСІНАХ ПРАВЫХ УХІЛІСТАЎ. ПАРТАКТЫЎ ЗАЯЎЛЯЕ, ШТО НЕ ДАЗВОЛІЦЬ ПРАВЫМ ФРАКЦЫЯНЭРАМ ПАРУШАЦЬ АДЗІНСТВА ПАРТЫІ.

(Рэзалюцыя менскага партактыву па дакладу сэкратара ЦК КП(б)Б тав. Васілевіча аб чарговых задачах гаспадарчага будаўніцтва і барацьбе з правым ухілам).

Заслухаўшы даклад сакратара ЦК КП(б)Б тав. Васілевіча аб чарговых задачах гаспадарчага будаўніцтва і барацьбе з правым ухілам, сход актыву Менскай арганізацыі КП(б)Б канстатуе, што дзякуючы правільнаму бальшавіцкаму кіраўніцтву ленінскага ЦК УсеКП(б) партыя і ўся рабочая кляса ва ўмовах складанага міжнароднага становішча, абвастронай клясавай барацьбы ўнутры краіны і аб'ектыўных гаспадарчых цяжкасьцяў, што сустракаюцца на шляху сацыялістычнага будаўніцтва нашай краіны і рэканструкцыі народнай гаспадаркі змагла мабілізаваць шырокія рабочыя, батрацкія, бядняцка-серадняцкія масы гораду і вёскі вакол задач сацыялістычнага будаўніцтва і перамагчы цяжкасьцяў, зьвязаных з ім.

Лепшым сьцьверджаньнем правільнасьці лініі партыі і яе курса на шпаркі тэмп індустрыялізацыі краіны і калектывізацыі сялянскай гаспадаркі зьяўляюцца вынікі выкананьня першага году пяцігодкі, якія наперакор размовам правых апартуністаў перавысілі ўсе нашы плянавыя меркаваньні.

Посьпех сацыялістычнага будаўніцтва ўвесь час забясьпечваўся непрымірымай барацьбой супроць усялякіх хістаньняў і ўхілаў ад генэральнай лініі партыі, у першую чаргу барацьбой з правым яскрава-апартуністычным ухілам начале з т. Бухарыным, а таксама з „левымі“ загібамі Шацкіна, Стэна і інш. і з прымірэнча-абывательскімі адносінамі да іх.

Плян сацыялістычнага будаўніцтва гэтага году—другога году пяцігодкі, вызначаны ў кантрольных лічбах на 29-30 год у сваіх асноўных паказальніках, перавышае тэмпы разьвіцьця мінулага году і тэмпы вызначаныя пяцігодкай. Гэта дае магчымасьць ставіць пытаньне аб выкананьні пяцігодкі ў карацейшы тэрмін, што магчыма толькі пры ўмовах напружанасьці сіл, энэргіі і волі ўсяе партыі, усяе рабочае клясы і далейшага ўздыму энтузіязму шырокіх працоўных мас вакол вырашэньня гаспадарчых і палітычных задач, зьвязаных з пабудовай сацыялізму.

Сход з абурэньнем адзначае, што правыя ўхілісты ў КП(б)Б, ня гледзячы на жорсткую і непрымірымую барацьбу ЦК і ўсёй КП(б)Б з прышчэпаўшчынай, правымі дзеяньнямі НК Асьветы і інш. арыентуюцца на бухарынскую апазіцыю, ня спыняюць антыпартыйнай дзейнасьці, аб чым сьведчыць іх імкненьне скарыстаць чыстку тав. Жылуновіча для нападу на лінію партыі і папулярызацыю нацыянал-дэмакратычных ідэй. Партактыў патрабуе ад ЦК КП(б)Б прыняцьця самых рашучых мер да ўсіх тых, хто не падпарадкуецца рашэньням партыі.

Сход канстатуе, што правая бухарынская апазіцыя, ня гледзячы на сур'ёзныя і неадназовыя папярэджваньні з боку партыі, а таксама тое, што жыцьцё абвергнула ўсе права-капітулянцкія погляды па асноўных пытаньнях нашай палітыкі, ня толькі не адмовіліся ад іх, а наадварот працягваюць настойваць на ўсіх сваіх памылках і імкнуцца арганізацыйна аформіць правыя групы ў радох партыі, аб чым яскрава сьведчаць апошнія выступленьні старонькікаў Бухарына, Айхенвальда, Сьляпкова і іншых супроць ленінскага кіраўніцтва ЦК. Партактыў настойвае на прыняцьці самых рашучых мер для таго, каб спыніць недапушчальную фракцыйную барацьбу правых супроць партыі і Камінтэрну.

Партактыў патрабуе прымяненьня да фракцыянэраў неабходных арганізацыйных мер, вызначаных Красавіцкім пленумам ЦК УсеКП(б) і 10-м пленумам ІКІ; побач з гэтым партактыў рашуча ганьбіць „левыя“ выступленьні Шацкіна, Стэна і інш., якія паўтараюць старую трацкісцкую хлусьню на партыю і імкнуцца супроцьставіць камсамол партыі. Актыў заклікае ўсю партарганізацыю яшчэ больш згуртавацца вакол ленінскага ЦК і заяўляе, што як і раней будзе вернай апорай бальшавіцкага штабу ЦК УсеКП(б) і КП(б)Б у выкананьні сацыялістычнага будаўніцтва і барацьбе з ухіламі ад генэральнай лініі партыі.

І. УНШЛІХТ

Работніца і сялянка—на дапамогу справе абароны Савецкага Саюзу.

У падрыхтоўцы краіны да абароны павінны актыўна ўдзельнічаць тры пакаленьні: дзеці, моладзь і дарослыя. У ёй павінна прыняць актыўны ўдзел і працоўная жанчына.

Роля жанчыны ў справе сацыялістычнага будаўніцтва, у справе абароны павінна быць у шмат разоў больш значнай, чымся цяпер.

У шэрагах ТДА-Авіяхіму да канца 1928 г. было звыш 700 тыс. працоўных жанчын (17,5 агульнае колькасьці членаў грамады). Мелася 149 жаночых гурткоў сувязі, 45 курсаў сувязі адміністрацыйна - гаспадарчай службы, 399 розных іншых гурткоў.

Усяго па агульнай і жаночай сетцы гурткоў і курсаў ТДА-Авіяхіму працавала 100.000 жанчын. У нас няма яшчэ дакладных даных аб прыросьце колькасьці жанчын у шэрагах ТДА-Авіяхіму на працягу бягучага году, бязумоўна, гэта колькасьць перавышае **адзін мілёна**.

Відавочныя посьпехі ў гэтай галіне нас задаволіць ня могуць, асабліва ўлічваючы непасрэдную пагрозу новай вайны.

Цікава прасачыць, якая праца па падрыхтоўцы жанчыны да актыўнага ўдзелу ў вайне праводзіцца ў Польшчы. У польскай арганізацыі фізычнага выхаваньня і ваеннай падрыхтоўкі пры мясцовых аддзяленьнях у 1927-28 г. арганізаваны спэцыяльныя жаночыя бюро і адчынены шэраг курсаў па падрыхтоўцы інструктароў-жанчын. Гэтая-ж арганізацыя перыядычна адчыняе курсы для падрыхтоўкі жанчын да выкананьня розных службаў у арміі: курсы канцэлярскіх працаўнікоў, інтэндантскіх служачых, пекароў, пavaроў — у Варшаве, Любліне і ў шэрагу іншых гарадоў. У польскім саюзе скаутаў, водлуг даных 1927 г., мелася каля 15300 гарцэрак, арганізаваных у 542 дружыны. Бязумоўна, што ў ваенны час вядомыя катэгоры жаночага насельніцтва будуць прыцягнуты да працы для патрэб арміі ў абавязковым парадку.

Ва ўсіх гэтых прыкладах прадугледжваецца прыцягненьне жанчын, галоўным чынам, да тылавой службы. Доступ жанчыне да службы ў страю ў буржуазных арміях быў зусім забаронен. Аднак за апошні час намячаюцца і тут некаторыя зьмены ў зьвязку з фармаваньнем фашысцкіх вайсковых арганізацый. Навучаньне жанчын-фашыстак стралянине і вайсковай справе пачынае ўсё шырэй і шырэй разгортвацца ў капіталістычных краінах.

Неабходна мець на ўвазе, што па мабілізацыі значны процант рабочых павінен будзе пайсьці з фабрык і заводаў на фронт. Замена выбыўшых рабочых у вялікай меры павінна быць праведзена шляхам прыцягненьня новых кадраў работніц, ва ўсіх галінах прамысловасьці, працуючых на абарону.

Трэба яшчэ ў мірны час улічыць неабходнасьць замены (з пачаткам ваенных дзеяньняў) часткі кваліфікаваных рабочых работніцамі, загадзя ўзмацніць падрыхтоўку жаночай кваліфікаванай рабочай сілы, прадугледзіць прыцягненьне жанчын-работніц у больш высокім процанце на прадпрыёмствы цяжкае індустрыі і ваеннае прамысловасьці. Павінна быць загадзя арганізавана сыстэматычнае садзейнічаньне працоўным жанчынам, жадаючым набыць кваліфікацыю для працы ў тых галінах прамысловасьці, якія зьвязаны з абаронай.

Мы ўзялі пакуль адзін бок пытаньня, зьвязанага з удзелам жанчыны ў справе падрыхтоўкі прамысловасьці да абароны. Неабходна, аднак, улічыць, што ўжо цяпер работніца грае значную ролю ў прамысловасьці, складаючы па колькасьці больш чым чвэртку ўсяго ліку рабочых фабрычна-заводзкае прамысловасьці. Праўда, у важнейшых галінах цяжкае індустрыі процант гэты значна зьніжаецца (у прамысловасьці па апрацоўцы мэталяў да 11,6 проц.), але ў тэкстыльнай прамысловасьці ён у асобных галінах навышаецца да 64 проц.

Пытаньні разьвіцьця цяжкае індустрыі, аўтабудаўніцтва, матарызацыі краіны, а таксама і трактарабудаўніцтва, авіяцыйнай і хімічнай прамысловасьці адчуваюць патрэбу для пасьпяховага вырашэньня ў гарачых прыхільніках справы індустрыялізацыі і абароны, і бязумоўна, што ў першых шэрагах арганізатараў масавае ініцыятывы будзе тут жанчына-работніца.

Побач з работніцай у гэтых шэрагах павінна стаць і сялянка. Сялянка павінна зрабіцца актыўнай прапагандысткай ідэй абароны ў шчыльнай сувязі з агульнымі задачамі сацыялістычнай рэканструкцыі сельскае гаспадаркі.

69,6 проц. усяе нашае арміі складаецца з сялян. У ваенны час гэты процант, бязумоўна, вырастае. Выкананьне сельска-гаспадарчых работ у часе вайны прыпадае, такім чынам, на долю сялянкі. Вялізарны рост нашых савгасаў і калгасаў патрабуе кадраў сялянак, якія умеюць прыстасаваць да працы сельска-гаспадарчыя машыны, трактары.

Палітычная сьвядомасьць сялянкі, выразнае разуменьне ёю задач абароны сацыялістычнай бацькаўшчыны супроць спробаў абшарнікаў і фабрыкантаў аднавіць прыгоньніцкі лад у нашай краіне, адыграе вялізарную ролю, як у справе падрыхтоўкі СССР да абароны, так і ў момант узьнікненьня ваенных дзеяньняў.

Цэнтр цяжару ТДА-Авіяхімаўскай працы ўсё ў большай меры павінен пераносіцца на вёску.

Усяго ў стралковыя гурткі ўцягнута 17 проц. жанчын у адносіне да агульнае колькасьці стралкоў.

У будучых баявых сутычках работніцы і сялянкі, скончыўшыя школу вайсковага навучаньня, будуць біцца са зброяй у руках з байцамі РСЧА.

Пад кіраўніцтвам партыі, у шэрагох ТДА-Авіяхіму работніца, батрачка, беднячка, серадначка выконае нараўне з мужчынай стаячыя перад намі вялікія, неадкладныя задачы, як па ўнутраным фронце сацыялістычнага будаўніцтва, так і па фронце ўзброенай барацьбы з усімі нашымі ворагамі.

Адзін з самых магутных атрадаў савецкае грамадзкасьці—ТДА-Авіяхім—павінен у вялікай ступені паглыбіць і пашырыць сваю працу.

Пяць міліёнаў членаў ТДА-Авіяхіму, з іх толькі адзін міліён жанчын—такая колькасьць нас задаволіць ня можа.

Наш мінімальны пяцігадовы плян:

10 міліёнаў членаў грамады—з іх 5 міліёнаў жанчын.

З усёй энэргіяй возьмемся за выкананьне гэтай праграмы. **Даможамся таго, каб да канца пяцігодкі 5 міліёнаў рабочых і сялянак і 5 міліёнаў працоўных жанчын былі лепшымі будаўнікамі сацыялізму, лепшымі байцамі на ўзброеным фронце абароны сацыялістычнай бацькаўшчыны.**

ВЫКАНАЕМ ПЛЯН ЗАГАТОЎКІ БУЛЬБЫ І ХЛЕБА.

Арганізуем грамадзкасьць у справе падрыхтоўкі складаў для хаваньня бульбы.—Прымусім кулакоў і заможнікаў датэрмінова выканаць вызначаныя нормы па хлебазагатоўках.

Ня зыходзіць з клясавых рэек.

Загатоўка бульбы падыходзіць да канца. У шмат якіх мясцох пляны выкананы поўнасьцю, а ў некаторых са значным перавышэньнем. Але ўсё-такі яшчэ ня позна зьвярнуць увагу нашых загатавіцеляў на выпадкі скрыўленьня клясавай лініі, якія досыць часта сустракаюцца ў практыцы правядзеньня ў жыцьцё плянаў загатовак.

Нам прышлося сустрэць у **Дрыбінскім раёне, Аршанскай акругі** такое зьявішча. Бульбазагатоўкі праводзяцца не па клясаваму прынцыпу, а па колькаснаму. Гэта знача, што бядняк, маючы, да прыкладу, чатыры дзесяціны зямлі, калі ён у гэтым годзе засеяў дзьве дзесяціны бульбай, павінен здаць такую-ж колькасьць бульбы, як і моцны серадняк, маючы 8-10 дзесяцін зямлі, але засеяўшы таксама дзьве дзесяціны бульбай.

Вядома, гэта няправільна. Дрыбінскім таварышам неабходна ўлічыць гэту сур'ёзную памылку і зараз-жа яе выправіць. Трэба памятаць, што ўся цяжкасьць бульбазагатовак павінна легчы на кулацкія і заможныя гаспадаркі, а не на бядняцкія і маламоцныя, хаця-б і з павялічаным засевам бульбы за лік другіх культур. Падатковая палітыка не павінна мець разыходжаньня з бульба-загатоўчай—усюды неабходна прытрымлівацца клясавага прынцыпу ды і к таму-ж трэба памятаваць, што бядняцкія і серадняцкія гаспадаркі ўдзельнічаюць у бульбазагатоўках у парадку добраахвотнасьці і сацыялістычнага спаборніцтва.

У іншых мясцох мы маем выпадкі „ураўнілаўкі“. Вось, напрыклад: у вёсцы Мацкевічы, Бабруйскай акругі за лік недаабкладаньня кулакоў пераабкладзены беднякі і маламоцныя серадннякі. Кулаку—арандатару млына—Каражанцу спачатку было намечана 80 пудоў, а потым з яго зьнялі 20 пудоў і расклалі паміж беднякамі Папельскім Янкам, які мае 2,25 дзесяціны зямлі і 2 едакі і Папельскім Цімохам, у якога яшчэ горшая гаспадарка. Кулаку-млынару было накладзена 50 пудоў, а потым зьнята 25 пудоў. Абкладваліся і такія бядняцкія гаспадаркі, якія зволены ад падатку.

Загатоўкі—важная кампанія, а таму мы павінны асабліва асьцярожна і, разам з тым, рашуча ажыцьцяўляць бульбазагатоўчыя пляны.

Факты з Аршаншчыны і Бабруйшчыны сыгналізуюць аб вялікіх недахопах у гэтай галіне.

Ж.

Камсамольцы накіравалі эшалён бульбы.

6 лістапада накірован у Маскву на імя ЦК ЛКСМ эшалён бульбы, які быў загатоўлен камсамольскімі брыгадамі. Для пагрузкі былі мабілізаваны камсамольцы 1-га і 2-га раёнаў. З эшалёнам у Маскву выехала дэлегацыя ў ліку 42 чалавек.

У.

Сынагогу—пад хлебазагатоўчы склад.

Вялікі недахоп у загатоўчай кампаніі—адсутнасьць памяшканьняў,—куды-б можна было сьмела сыпаць жыта і бульбу.

— Такім памяшканьнем можа зьявіцца сынагога,—так вырашыла насельніцтва мястэчку Старобін. Сказана—зроблена. Усё працоўнае насельніцтва пастанавіла аддаць сынагогу пад склад на хлеб і бульбу.

Пасьля таго, як сынагога аслабаніцца ад жыта і бульбы, зробяць у ёй клюб.

Сельнор.

Кулакі атрымалі адпор.

(Ст. Дароскі р., Меншчына).

У Крываносаўскім сельсавеце за невыкананьне пастаноў агульных сходаў аб здачы хлеба кулакі Пархімовіч Янка, Трус Раман, Чачуха Пряся, асуджаны народным судом і пазбаўлены волі на значныя тэрміны. Акрамя гэтага на іх накладзены штраф у суме 1550 руб.

Бядняцка-серадняцкая частка вёскі засталася здаволена пастановай суду.

Маліна.

Толькі $1^1/_2$ проц.

Загатоўка ільна-валакна на Віцебшчыне ідзе пакуль што слаба. У кастрычніку плян загатоўкі выканан у нязначнай колькасьці. Асабліва дрэнна абстаіць справа з узыскаьнем закантрактаванай ільно-прадукцыі. Ёсьць небясьпека, што своечасова ўся закантрактаваная колькасьць ня будзе сабрана. Па 30 кастрычніка паступіла **ўсяго толькі $1^1/_2$ проц.** закантрактаванага ільну. Прычына ў тым, што няма належнага кантролю і актыўнасьці з боку крэдытных таварыстваў.

Ул. Буслаў.

Правялі тыднёвік збору мяшкоў.

(Ліст з Полацку).

1 лістапада скончыўся „тыднёвік збору мяшкоў“ па г. Полацку, які праводзіўся па непасрэднай ініцыятыве гарадзкога савету і акругкому камсамолу.

Паміж камсамольскімі ячэйкамі былі разьмеркаваны вуліцы, прычым да гэтай справы былі прыцягнуты піанэры і вучні. Адна толькі ячэйка будаўнікоў сабрала 400 мяшкоў. Сем камсамольскіх брыгад сабралі 1000 мяшкоў.

С.

Пад суд за зрыў хлебазагатовак

За зрыў заданьня па хлебазагатоўкам, збору паявых і спэцыяльных капіталаў, арганізацыі датэрміновай здачы с.-г. крэдыту і адсутнасьць работы па спагнаньню пратэрміновак, паграджаючае становішча з паступленьнем закантрактаванай прадукцыі, за адсутнасьць работы з беднатой і наогул з каапэрацыйным актывам, за безгаспадарчасьць і безадказнасьць у працы, аб'яднаным пасяджэньнем Аршанскага Акрсельсаюзу і Акрсельбанку вынесена пастанова аб зьняцьці з працы старшынь Межаўскага і Бобрскага с.-г. крэдытных т-ваў, якія акрамя гэтага аддаюцца пад суд. Рэвізыйнай камісіі і савету Бобрскага с.-г. кр. т-ва за несваечасовае рэагіраваньне і няпрыняцьце адпаведных крокаў абвешчана суровая вымова з папярэджаньнем.

За няпрыняцьце мер па практычнаму ажыцьцяўленьню дырэктыў партыі ў галіне ўзмацненьня тэмпу калектывізацыі сельскае гаспадаркі, вытворчага каапэрыраваньня бядняцка-серадняцкай часткі вёскі, за нескарыстаньне фонду каапэрыраваньня і крэдытаваньня беднаты, накіраваньне ў пераважнай большасьці крэдытаў у паасобныя гаспадаркі, перавышэньне ўстаноўленых НКГ цэн на с.-г. машыны, за зрыў выкананьня плянаў хлебазаготовак і спагнаньня закантрактаванай прадукцыі, перавышэньне адміністрацыйна-гаспадарчых выдаткаў, за безгаспадарчасьць, старшыня праўленьня Горацкага с.-г. кр. т-ва Цітавец зьняты з працы і разам з усім складам працаўнікоў аддаецца пад суд.

Белавусаў.

Загатоўцы не падрыхтаваны да прыёму бульбы.

На ст. Слаўнае 26-га кастрычніка пачала масава паступаць бульба з ваколічных сельсаветаў. За дзень было прынята 7.000 пуд. Тольскае і Слаўнаскае спажывецкія таварыствы арганізавана падрыхтаваліся да прыёмкі бульбы. Сялян не затрымлівалі, бо рабочыя арцелі працавалі пасьпяхова, прыймаючы бульбу з вагі.

Але вось іншыя загатоўцы зусім дрэнна падрыхтаваліся. Старшыня Вобчацкага спажывецкага таварыства тав. Бараўскі толькі ў дзень пагрузкі бульбы даў заяўку на вагоны, і калі з вялікай цяжкасьцю начальнік станцыі даў вагоны, дык усіх не нагрузілі, бо ён не паклапаціўся аб людзях і ня было каму грузіць вагоны. Прыёмка ім бульбы праводзілася не арганізавана, у выніку трымалі сялян да 7 гадзін вечару, якія прыехалі за 30 вёрст, з Чарэйскага раёну. Таксама ён не паклапаціўся, каб наняць грузчыкаў: грузілі самі сяляне ў вагоны, а ў зьвязку з гэтым ім павышалі цану на бульбу да 51 кап. за пуд.

Пагрузка бульбы ў вагоны праводзілася бяз тэхнічнага нагляду, ня былі пастаўлены шчыты пры дзьвярах у вагонах. Таксама загатоўца Бараўскі адмовіўся прыймаць ад сялян неадборную бульбу і гэта выклікала вялікае нездавальненьне з боку сялян. У гэту справу ўмяшаўся прадстаўнік АВК і тады толькі пачалі прыймаць усю прывезеную бульбу.

Зусім нядбайныя адносіны да загатоўкі бульбы былі дапушчаны з боку Ухвальскага спажывецкага таварыства. Сяляне прывезьлі бульбу на ст. Слаўнае, а загатоўца не зьявіўся і прыбыў толькі ўначы і то без вагі. Праўда, сяляне з гэтага сельсавету не чакалі, бо зараз прынялі ад іх бульбу Слаўненскія загатоўцы.

Яшчэ горш робіць Кручанскае сельска-гаспадарчае таварыства, якое даручыла на ст. Слаўнае прыёмку і адпраўку бульбы прыватнаму пасрэдніку Кролю. 26-га кастрычніка было накіравана на ст Слаўнае ў Ленінград 3 вагоны бульбы, а 27-га 8 вагонаў.

Для зьнішчэньня недахопаў пры прыёмцы ад сялян бульбы і адпраўцы на месцы ўжо дадзены адпаведныя дырэктывы з боку ўпаўнаважанага АВК.

П—т.

Кулакі зрываюць хлебазагатоўкі.

(Случчына).

Заданьне па Казловіцкаму сельсавету па хлебазагатоўках складаецца з 201 тон. Пры абгаварэньні пляну, члены сельсавету Калядка К., Сінегуб І., сталі ў абарону кулацкіх хутароў. На хутары Лясуны ў камісію па садзейнічаньню хлебазагатоўкам, па ініцыятыве кулакоў, абраны падкулачнік Мурашкевіч, які за лік бядняцкіх гаспадарак недаабклаў кулакоў і заможнікаў.

Сьпісы на кулакоў і заможнікаў складзены, але сельсавет трымае іх у партфэлі. Парушаны ўсе тэрміны, а кулакі хлеб не вязуць і нават ня думаюць везьці.

Парт'ячэйка і сельсавет бязьдзейнічаюць і ня прымаюць мер па ўзмацненьню хлебазагатовак і гэткія знаходзяцца пад пагрозай зрыву.

Свой.

Мацней націск на кулака.

У Заслаўскім раёне, Сёмка-Гарадзецкім сельсавеце ў правадзімых хлебазагатоўках бядняцка-серадняцкая частка вёскі дабрахвотна павезла хлеб у каапэрацыю.

Кулакі, заможнікі і падкулачнікі зрываюць хлебазагатоўкі, зрываюць сходы. У вёсцы Аронава, напрыклад, падкулачнікі Несьцеровіч Пётра і Варывода Лісавета выступалі супроць хлебазагатовак. Кулакі і цяпер прадаюць хлеб прыватніку, кормяць хлебам сьвіней і гоняць самагонку.

Сельсавет і каапэрацыя ня ведаюць колькі кулакі здалі хлеба. Гэта гаворыць аб тым, што яны на кулака не націскаюць. Тройка садзейнічаньня па правядзеньні хлебазагатовак дрэнна працуе.

Удалы.

МЕНСК У ДНІ КАСТРЫЧНІКАВЫХ УРАЧЫСТАСЬЦЯЎ.

УРАЧЫСТЫ ПЛЕНУМ МЕНСКАГА ГАРСАВЕТУ.

РАБОЧЫЯ ШББ ДА XII ГАДАВІНЫ ЗЬВЫШ НОРМЫ АДРАМАНТАВАЛІ 10 ТАВАРНЫХ І 2 ПАСАЖЫРСКІХ ВАГОНАЎ.

Мільённае ура працоўных СССР.

Урачыстасьць перамог...

(З усесаюзнай радыё-перакліччы).

...Ільліча зд уноў адбудаванай электрастанцыі.

Арцёмаўск, Краснадар, Ніжні-Ноўгарад, Тыфліс, Менск, Сормава, Ленінград і іншыя гарады сёньня далажаць аб вялізарных посьпехах у будаўніцтве сацыялізму...

Усюды, усюды Кастрычнікаўскія перамогі... Усюды ў СССР сёньня Кастрычнікаўскія ўрачыстасьці..

Слухайце... Слухайце, рабочыя ўсяго сьвету... Слухайце, прыгнечаныя калёній імпэрыялістычных дзяржаў...

Слухайце і вучыцеся... Уключаем Чырвоны Пляц—Усесаюзны цэнтр сёньняшняй урачыстасьці...

У тэлефонную трубку чуюцца гукі музыкі, бадзёрыя песьні, мільённае ўра маскоўскіх рабочых.

— Вось паехала артылерыя, у паветры над Чырвоным Пляцам рэюць эскадрыльлі самалётаў... Чырвоная армія дэманструе сваю моц перад пралетарыятам Масквы...

З сьцягамі, з бясконцымі плякатамі праходзяць рабочыя атрады з усіх раёнаў Масквы.

Вось ідуць рабочыя заводу „Серп і Молат“, на плякатах чырвоных мэталістаў абяцаньне падвоіць выпуск машын для калектывізацыі сельскай гаспадаркі...

За разгортваньне пралетарскай самакрытыкі!

Кастрычніка.

Ад рабочых і сялян Савецкай Беларусі слова мае старшыня СНК БССР т. Галадзед...

— Таварышы рабочыя і сяляне Савецкага Саюзу дазвольце прывітаць вас ад імя працоўных тэй рэспублікі, якая знаходзіцца на мяжы з капіталістычным сьветам.

— Рабочыя і сяляне БССР будуюць сацыялізм пры дапамозе ўсяго Савецкага Саюзу.

Да вайны Беларусь ня мела сваёй прамысловасьці, цяпер яна стала на шляху буйнага электрабудаўніцтва. Савецкая Беларусь будуе буйныя фабрыкі і заводы. Мы маем вялізарныя посьпехі ў справе ўзмацненьня сацыялістычных пазіцый у сельскай гаспадарцы. З 934 калгасаў мы за год дайшлі да 1715 калгасаў.

У Дзень XII гадавіны Вялікага Кастрычніка рабочыя і сяляне СССР перад тварам усяго сьвету адзінадушна заявілі, што яны добра ўсвоілі і няўхільна праводзяць лінію Ленінскай партыі бальшавікоў. Правыя ўхілісты і розначаляровыя нытыкі былі ў гэты дзень яшчэ раз моцна біты ў іх няверʼі ў непераможныя сілы рабочае клясы, былі біты нячуванымі тэмпамі нашага будаўніцтва.

В. ЗАЙЦАЎ.

ДЭЛЕГАЦЫЯ БЫЛЫХ ЧЫРВОНЫХ ПАРТЫЗАНАЎ У МЕНСКУ- (У ЦЭНТРЫ ТАВ. СЛАВІНСКІ).

Заўжды гатовы!

17тысячная дэманстрацыя дзяцей працоўных.

На вуліцах дзеці...

Мігцяць чырвоныя гальштукі. Ільлючца вясёлыя дзіцячыя сьпевы...

Сёньня 8 кастрычніка—у другі дзень сьвята XII гадавіны дзеці працоўных Менску дэманструюць сваю гатоўнасьць быць у перадавых шэрагах у барацьбе за сацыялістычную перабудову краіны.

Пад раўнамерную дроб барабанаў праходзяць дзіцячыя калёны.

Іх вітаюць прадстаўнікі партыі, улады, камсамолу:

— Дапамагчы выкананьню пяцігадовага пляну!

— Узьняць пасьпяховасьць навучаньня ў школах.

— Да ўзмацненьня абароназдольнасьці краіны.

— Будзьце гатовы!

Гучным рэхам звонкі адказ дзяцей:

— Заўжды гатовы!

М.

ЦЫРКУЛЯРНА

Усім Акруговым Выканаўчым Камітэтам БССР

Аб справаздачна-перавыбарчай кампаніі камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі.

Сялянскія таварыствы ўзаемадапамогі, як масавыя батрацка-бядняцка-серадняцкія арганізацыі, ажыцьцяўляюць задачы дапамогі і ўзаемадапамогі, актыўна дапамагаюць ажыцьцяўленьню палітыкі Савецкай улады на вёсцы па сацыялістычнай перабудове вёскі на аснове разьвіцьця грамадзкай самадзейнасьці.

У мэтах далейшага палепшаньня і ажыўленьня агульнай працы сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі, у сувязі з надыходзячай у сьнежані і студзені мес. справаздачна-перавыбарчай кампаніі камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі, Прэзыдыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР прапануе:

1. Перавыбары органаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі ператварыць у масавую грамадзка-палітычную кампанію, прыняўшы неабходныя меры да арганізаванага і актыўнага ўдзелу ў гэтай кампаніі шырокіх працоўных мас вёскі, у першую чаргу батрацтва і беднаты, шляхам папярэдняга абмеркаваньня на сходах беднаты практычных пытаньняў працы камітэтаў і самой кампаніі.

2. З мэтай прыцягненьня сялянскай масы да дзелавой крытыкі працы камітэтаў правесьці шырокую справаздачную працу на перавыбарчых сходах, з абавязковай пастаноўкай на гэтых сходах як дакладаў камітэтаў, гэтак і рэвізійных камісій.

3. Пры абгаварэньні справаздач завастрыць увагу сялянскай грамадзкасьці на асноўных пытаньнях працы камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі, як-та: садзейнічаньне масавай калектывізацыі і вытворчаму каапераваньню бядняцка-серадняцкіх гаспадарак, разьвіцьцё гаспадарча-вытворчай дзейнасьці, стварэньне грамадзкіх запашак і насенных фондаў, аказаньне дапамогі і ўзаемадапамогі грамадзкімі прадпрыемствамі і сельска-гаспадарчымі машынамі бядняцкім і незаможна-серадняцкім гаспадаркам, у асаблівасьці інвалідам грамадзянскай вайны, сем'ям загінуўшых на фронце, чырвоным партызанам, сем'ям чырвонаармейцаў.

4. Аказаць неабходнае арганізацыйнае і матар'яльнае садзейнічаньне Камітэтам Сялянскіх Таварыстваў Узаемадапамогі ў правядзеньні справаздачна-перавыбарчай кампаніі (выдзяленьне сваіх прадстаўнікоў у выбарчыя камісіі, пасылка ўпаўнаважаных і г. д.), даўшы раённым выканаўчым камітэтам і сельскім саветам адпаведныя паказаньні аб неабходнасьці далейшага ўзмацненьня сялянскай узаемадапамогі.

5. Заслухаць даклады адпаведных камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі аб іх працы з часу апошніх выбараў, абмеркаваўшы пры гэтым плян правядзеньня перавыбарчай кампаніі і далейшыя задачы іх працы.

6. Адначасова праверыць у якой ступені ажыцьцёўлены: пастанова СНК БССР ад 14-га чэрвеня 1928 г. па дакладу Цэнтральнага камітэту Сялянскіх Таварыстваў Узаемадапамогі і пастанова ІІІ-й Сэсіі ЦВК БССР VIII-га скліканьня па садакладу Цэнтральнага Камітэту сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі ў напрамку ўсямернага ўзмацненьня органаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі, узмацненьня грамадзка-масавай і гаспадарча-вытворчай працы.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **А. Чарвякоў.**

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **А. Хацкевіч.**

1-га лістапада 1929 г.г. Менск.

Пэрспэктывы разьвіцьця прамысловасьці БССР.

Прайшло 12 год са дню Вялікага Кастрычніка.

Пройдзены этап з усёй яскравасьцю паказаў, што ў БССР, у абставінах цяжкіх і складаных, пастаўленыя задачы сацыялістычнага будаўніцтва вырашаюцца найлепшым чынам пад кіраўніцтвам КП(б)Б.

Першы год пяцігадовага пляну пройдзен з вялікім посьпехам. Само жыцьцё абвергнула пэсімістычныя разважаньні правых ухілістаў, паказала ўсю памылковасьць і шкоднасьць іх тэорый аб памяншэньні тэмпаў сацыялістычнага будаўніцтва, аб дэградацыі сельскай гаспадаркі і інш.

Першы год пяцігодкі прайшоў ня толькі пад знакам **выкананьня** намечаных „аптымальных“ тэмпаў, але нават **перавыкананьня**. Вялізарны рост прадукцыі прамысловасьці БССР, уцягненьне тысяч чалавек новых рабочых у прамысловасьць, узьняцьце прадукцыйнасьці працы, рост заработнай платы, бесперапынны рост капітальных укладаньняў, увядзеньне на працягу мінулага году ў працу дзесятка новых прадпрыемстваў—усё гэта сьведчыць аб значных дасягненьнях прамысловасьці БССР. Трэба мець на ўвазе, што гэтыя дасягненьні, якія гавораць аб перавыкананьні 1-га году пяцігадовага пляну, атрыманы пры далёка ня поўным скарыстаньні ўсіх магчымасьцяў і рэзэрваў у прамысловасьці.

Такім чынам, пры ўвядзеньні бесперапыннага тыдню, пры ўсямернай мабілізацыі маючыхся рэзэрваў і рэсурсаў можна дасягнуць яшчэ больш шпаркага тэмпу разьвіцьця прамысловасьці.

Калі да гэтага дадаць яшчэ тыя магчымасьці, якія адчыняюцца перад прамысловасьцю ў сувязі з шпаркім тэмпам разгортваньня калектывізацыі ў сельскай гаспадарцы, а таксама ў сувязі з пашырэньнем вывучэньня прыродных багацьцяў БССР і прымяненьнем апошніх дасягненьняў навукі для іх скарыстаньня,—дык з усёй яскравасьцю выяўляецца неабходнасьць перагляду пяцігадовага пляну народнай гаспадаркі БССР па паасобных галінах у бок яго пашырэньня, што і прынята СНК БССР.

Адным з галоўнейшых момантаў дапаўненьня пяцігадовага пляну зьяўляецца перагляд аб'ёму новага капітальнага будаўніцтва па прамысловасьці. Неабходна будзе высунуць шэраг новых аб'ектаў капітальнага будаўніцтва па розных галінах.

Гэтак, у першую чаргу, у сувязі з цяжкасьцямі, якія перажываюцца прамысловасьцю з забясьпечаньнем палівам, у асаблівасьці данецкім, неабходна дапоўніць пяцігодку арганізацыяй Торфтрэсту як у бок павялічэньня здабычы торфу, гэтак і заводзкай перапрацоўкі яго. Патрэбна павялічыць колькасьць намечаных да асваеньня торфабалот, паскорыць пабудову заводаў, дабавіць новыя аб'екты па тэхнічнай перапрацоўцы торфу. Рэканструкцыя энэргетычнай базы, пуск Асінаўкі і пачатак будаўніцтва 2-й ДРЭС у Гомельскім раёне не забясьпечыць цалкам запатрабаваньняў народнай гаспадаркі ў асаблівасьці ў сувязі з калектывізацыяй. Да канца пяцігодкі неабходна будзе скончыць 2-ю ДРЭС і начаць пабудову 3-й ДРЭС у БССР. Праблема Кабеляцкіх парогаў павінна быць усебакова вывучана і практычна пастаўлена. Нарэшце, трэба будзе пашырыць будаўніцтва мясцовых электрастанцый.

Дапаўненьне новымі аб'ектамі павінна мець месца таксама і ў мэталёапрацоўчай прамысловасьці. Тут трэба намеціць наступныя напрамкі:

Пашырэньне сельска-гаспадарчага машынабудаўніцтва, разьвіцьцё агульнага машынабудаўніцтва, абслугоўваньне патрэб прамысловасьці і сельскай гаспадаркі ў зборцы і рамонту машын і выкананьні індывідуальных заказаў. У суадпаведнасьці з гэтым неабходна паставіць пытаньне аб пачатку пабудовы яшчэ аднаго заводу с.-г. машына-будаўніцтва, пашырыць існуючыя, дапоўніць пяцігодку заводамі па выпуску рухавікоў, тарфяных машын, санітарнага абсталяваньня рамонтных, зборачных майстэрняў і г. д.

Будаўніцтва ў хэмічнай прамысловасьці таксама павінна быць дабаўлена. Новыя аб'екты неабходна грунтаваць на выраб азоту (для мэтаў сельскае гаспадаркі), хэмічнай перапрацоўкі торфу і г. д.

Прамысловасьць будаўнічых матар'ялаў ня можа здаволіць цалкам запатрабаваньняў на будаўнічыя матар'ялы. Намечанае па пяцігодцы рэспубліканскай прамысловасьці будаўніцтва цагляных заводаў будзе выканана за першыя два гады ў значнай сваёй частцы—звыш 50 проц. Таму дапаўненьне пяцігадовага пляну па пабудове аб'ектаў, якія вытвараюць будаўнічыя матар'ялы, зьяўляецца рашучай неабходнасьцю. Гэта датычыцца таксама дрэваапрацоўчай і шклопрамысловасьці.

Нарэшце, пяцігодка павінна быць дапоўнена капітальнымі работамі, накіраванымі на падрыхтоўку сыравіннай базы для прамысловасьці: арганізацыя „фабрык“ па вытворчасьці ільно-пянька-сыравіны, бульбянай і т. п. (прамысловыя саўгасы).

Гэткія асноўныя дапаўненьні, якія патрэбна будзе ўнесьці ў пяцігодку. Разам з тым неабходна будзе перагледзець і іншыя галіны ў бок павялічэньня капітальнага будаўніцтва, у асаблівасьці па тэкстыльнай і харчавой прамысловасьці.

Вядома, што перагляд капітальнага будаўніцтва, паскораньне будаўніцтва новых аб'ектаў пацягне за сабой і дадатковы рост прадукцыі і колькасьці рабочых і палепшаньне якасных паказчыкаў—рост прадукцыйнасьці працы і дадатковае зьніжэньне сабекошту прадукцыі.

Гэтыя задачы мы ставім на перавале да XIII году існаваньня савецкай улады,—задачы паскораных тэмпаў сацыялістычнага будаўніцтва, індустрыялізацыі краіны, калектывізацыі сельскай гаспадаркі, бязупыннага палепшаньня становішча рабочае клясы.

Пастаўленыя задачы з усёй яскравасьцю сьведчаць аб правільнасьці кіраўніцтва камуністычнае партыі, аб вялічэзным значэньні ўцягненьня шырокіх рабочых мас у справу сацыялістычнага будаўніцтва, аб ролі сацыялістычнага спаборніцтва, высунутага рабочай масай у падтрыманьне генэральнай лініі партыі.

На парозе XIII-га году, агдядваючыся на пройдзены XII-ці гадовы этап, падагульваючы вынікі першага году пяцігодкі, мы ставім новыя складаныя задачы далейшага разьвіцьця сацыялістычнай прамысловасьці і ўсяе народнае гаспадаркі. І гэтыя задачы будуць вырашаны з тым, каб яшчэ больш шпаркім тэмпам ісьці да канчатковай пабудовы сацыялізму.

Ул. Стракоўскі.

Калгаснае будаўніцтва на новым этапе.

УЗЬНЯЦЬ ЯКАСЬЦЬ КАЛГАСНАГА БУДАЎНІЦТВА.

Невялікі час аддзяляе ад XV зьезду, XVI канфэрэнцыі УсеКП(б) і XII зьезду КП(б)Б, вызначыўшых канкрэтныя мерапрыёмствы сацыяльнай і тэхнічнай рэканструкцыі сельскае гаспадаркі на падставе новых вытворчых форм змычкі рабочае клясы з батрацкім і бядняцка-серадняцкім сялянствам вёскі. Зараз ужо мы маем моцную шырока-раскінутую сетку калгасаў і прасьцейшых вытворчых с.-г. аб'яднаньняў, нават у самых далёкіх і глухіх кутках Беларускае рэспублікі. Пад ударамі будаўнікоў сацыялістычнага земляробства руйнуюцца церазпалосіца, дальнязямельле, хутарская і адрубная сыстэма земляробства, застаўленая ў спадчыну беларускай вёсцы царызмам і падмацнёвай „прышчэпаўшчынай“.

Кантрольныя лічбы пяцігадовага пляну будаўніцтва народнае гаспадаркі і культуры БССР на 1928-29 г. у адносінах калектывізацыі вёскі прадугледжвалі калектывізаваць за першы год пяцігодкі 132 тыс. гэктараў, ці 1,8 проц. зямлі ўсяе плошчы сельска-гаспадарчага карыстаньня БССР. На справе-ж кантрольныя лічбы аказаліся ў хвасьце калгаснай рэчаістасьці. **Па папярэдніх даных на 1-Х г. г. калектывізавана ня 132 тыс. гэкт. (1,8 проц.), а 336 гэктар., ці 3,6 проц. усяё плошчы сельска-гаспадарчага карыстаньня.** Агульная колькасьць калгасаў на **1-Х дасягнула 1713, з якіх ёсьць 55 калгасаў з плошчай ад 500 да 1000 гэктараў і 25 калгасаў з плошчай ад 1000 да 4000 гэктар.**, іншымі словамі кажучы, калгаснае будаўніцтва зараз уступае ў новы этап, калі побач з далейшым колькасным ростам калгасаў – непаслабная ўвага павінна быць зьвернута на якасныя паказальнікі калгаснага руху.

Перш за ўсё пільная ўвага павінна быць зьвернута **на сацыяльны склад** уступаючых сацыяльна-эканамічных груп сялянства вёскі ў калгасы, на **іх узаемаадносіны ў саміх калгасах** і наколькі моцна ў гаспадарчай дзейнасьці кожнага калгасу закладваюцца і закладзены **дападлінна сацыялістычныя тэндэнцыі і наколькі зьнішчаецца супроцьлеглая прыватна-ўласьніцкая тэндэнцыя.**

Ніколі ня трэба забываць, каб не ўпадаць у глыбокую палітычную памылку, што пры аб'яднаньні паасобных сацыяльна-эканамічных груп вёскі ў калгасы **адразу-ж наступае сацыялізм.** Ня трэба думаць, што ў калгасе адразу-ж сьціраюцца сацыяльна-эканамічныя межы, што спыняецца клясавая барацьба паміж паасобнымі групамі сялянства. Не, клясавая барацьба працягваецца, але яна працягваецца ў іншай форме, іншымі мэтадамі, чымся на вёсцы і зусім на іншай глебе. Што гэта так, што клясавая барацьба мае месца ў калгасах, можна бачыць хаця-б з таго, што ёсьць выпадкі, хаця і адзінкавыя, калі калгасы адмаўляюцца ад партыйна-пралетарскага кіраўніцтва. Там адбываецца барацьба за кіраўніцтва калгасамі паміж папаўшымі ў калгас кулацкімі і заможнымі элемэнтамі з аднаго боку і бядняцка-серадняцкімі масамі—з другога. Больш таго, здача калгасам хлебных лішкаў прыватніку—зьява кулацкага характару і калгас, атрымліваючы ад дзяржавы палёгкі па земляўпарадкаваньні, сельска-гаспадарчаму падатку, атрымліваючы кароткатэрміновыя, доўгатэрміновыя пазыкі, сельска-гаспадарчыя машыны і г. д. і аддаючы хлебныя лішкі прыватніку—робіцца не калгасам, а кулацкім лжэ-калгасам.

РАШУЧЫ АДПОР КУЛАЦКІМ ІМКНЕНЬНЯМ.

Краевугольным камнем, навакол якога зараз адбываецца клясавая барацьба ў калгасах, гэта—непадзельныя капіталы. Усялякі крок у адносінах павялічэньня непадзельных капіталаў у калгасах, г. зн. ператварэньне індывідуальных сродкаў вытворчасьці сяброў калгасаў у калектыўныя, сустракае супраціўленьне з боку кулацкіх і заможніцкіх элемэнтаў.

Пры грамадзкай апрацоўцы глебы, з наліччам сродкаў вытворчасьці ў індывідуальнай уласнасьці, атрымліваюцца прывелегіі ў сяброў калгасаў, маючых уласныя сродкі вытворчасьці над нямаючымі іх, дзякуючы чаму ўстанаўліваецца няроўнасьць у вытворчасьці і хатнім быту. Нарэшце, вынікі гаспадарчай, калектыўнай дзейнасьці разьмяркоўваюцца нераўнамерна і на долю заможніцкіх, індывідуальна эксплёатуючых сродкі вытворчасьці элемэнтаў выпадае больш, чым бядняцкай частцы. Бяз усякага сумленьня, дробна-ўласьніцкія тэндэнцыі ў калгасах маюць надта вялікае адмоўнае палітычнае значэньне, таму што яны перашкаджаюць пашырэньню непадзельных капіталаў, зьяўляючыхся моцнай базай далейшага разьвіцьця калгасаў, іх устойлівасьці і наогул дабрабыту.

СРОДКІ ВЫТВОРЧАСЬЦІ БОЛЬШ АБАГУЛЬВАЦЬ.

Непадзельныя капіталы, гэта—тая частка матар'яльных і грашовых сродкаў, якая не падлягае разьмеркаваньню паміж сяброў калгасу ні пры якіх умовах, і якія ідуць выключна на будаўніцтва калектыўнага земляробства. Непадзельныя капіталы, гэта—сацыялістычнае накапленьне, барацьба за пашырэньне якога на сучасным этапе калгаснага будаўніцтва набывае актуальнае значэньне. Сучаснае становішча ў адносінах унутрыкалгаснага накапленьня ніяк нельга прызнаць здавальняючым. З усей масы непадзельных капіталаў толькі 12,4 проц. складаюць унутрыкалгасныя накапленьні, а астатнія 87,6 проц. падаюць на маемасьць, перададзеную калгасам дзяржавай.

У практычнай працы асобных ведамстваў, кіруючых калгасным рухам існуе **фармальны падыход у ацэнцы якасных паказальнікаў аграмаджанага сэктару, і ў прыватнасьці ў ацэнцы ступені працэсу сацыялістычнага накапленьня.** Напрыклад, Белкалгассаюз і ў сучасны момант падыходзіць да вывучэньня калгасаў не **па ступені абагульненьня ў іх працы,** сродкаў вытворчасьці і наогул элемэнтаў сельска-гаспадарчай вытворчасьці, а па іх **статутных формах.** Гэтакі падыход да вывучэньня калгасаў у корні няправільны, таму што ён замазвае сапраўдны малюнак якаснага боку калгаснага разьвіцьця. Каб ня быць галаслоўным, прывядзём наступныя даныя: пасьля вытваранай групоўкі статутных форм калгасаў па ступені абагульненьня ў іх сродкаў вытворчасьці і пасеву аказалася, **што 15 проц. с-г. арцеляў не зьяўляюцца арцелямі, а яны толькі носяць назву арцеляў, на справе-ж гэта або т-вы па грамадзкай апрацоўцы зямлі, або нават машынныя таварыствы,** таму што ў іх абагуленая частка складае ўсяго да 30 проц., а павінна быць сродкаў вытворчасьці ад 60 да 95 проц. і пасеву ад 90 да 100 проц. Што датычыцца таварыстваў па сумеснай апрацоўцы зямлі, дык у 20 проц. іх зусім адсутнічаюць якія-б то-бы ні было калектыўныя элемэнты. Найвялікшаю ступеньню абагуленьня і аб'ёму непадзельных капіталаў адрозьніваюцца камуны. Адгэтуль, пры ацэнцы калгасаў і наогул сельска-гаспадарчых вытворчых аб'яднаньняў наколькі яны зьяўляюцца арганізацыямі пэўтупова сацыялістычнага тыпу, у першую чаргу і галоўным чынам патрэбна мець на ўвазе разьмер абагуленых сродкаў вытворчасьці і ў прыватнасьці разьмер непадзельных капіталаў.

БОЛЬШ УЗБУЙНЯЦЬ КАЛГАСЫ.

З пытаньнем тэмпу абагуленьня і павялічэньня непадзельных капіталаў, як фактараў супроцьдзейнічаючых дробна-ўласьніцкім тэндэнцыям,—**зьвязана пытаньне буйнасьці калгасаў.** Толькі буйныя калгасы, шляхам прамысловых прадпрыёмстваў (індустрыялізацыі) па пераапрацоўцы сельска-гаспадарчых прадуктаў, выключаюць з індывідуальнага звароту сродкі вытворчасьці. І ў будаўніцтве калгасаў «прышчэпаўшчына» дае сябе адчуваць таксама, як і ў індывідуальным сэктары сельскае гаспадаркі.

Земляўпарадкаваньне ня толькі ня было настаўлена на службу калектывізацыі, а наадварот—садзейнічала разбурэньню існуючых калгасаў і скарачэньню іх зямельнай плошчы. Тут неабходна прывесьці гістарычную даведку, у якіх умовах разьвівалася калектывізацыя ў БССР у мінулыя гады і якое становішча мы ў сучасны момант маем у выніку скажэньня палітыкі партыі ў працы па земляўпарадкаваньні і ў прыватнасьці калектывізацыі. З пачатку 1920 году і амаль што да вясны 1928 году будаўніцтва калгасаў адбывалася на землях дзяржаўнага, зямельнага маёмаснага фонду (б. абшарніцкіх землях). З агульнай колькасьці калгасаў **80,6 проц. (на 1-VI-1928 г.) прыпадае на калгасы, арганізаваныя на дзяржаўным зямельным фондзе і толькі 19,4 проц. на землях працоўнага карыстаньня.** Прычым, б. абшарніцкія маёнткі, дзякуючы наркамземаўскім апякунам індывідуальных формаў землякарыстаньня, земляўпарадкаваліся на хутары, адрубы і пасёлкі, а на застаўшыхся сядзібах з будынкамі, садамі і буйным інвэнтаром (што не паддавалася індывідуальнаму карыстаньню) утварыліся карлікавыя калгасы, якія больш можна назваць хутарамі, чым калгасамі. Атрымоўвалася і на справе тое, што і думалі права-апартуністычныя палітыкі Наркамзему, якія выбралі лёзунгам у сваёй працы „праз хутар і адруб—да сацыялізму“.

У выніку кулацкай практыкі ў будаўніцтве калгасаў на 1-VI-1928 году ў складзе 611 калгасаў **мелася 55,6 проц. зямельнай плошчы ад 20 і менш гэктараў і да 100 гэктар.** Наогул жа 25-27 гады былі крытычным пэрыядам у будаўніцтве калгасаў, які характарызуецца ня толькі застоем у колькасным і якасным росьце калгасаў, але нават і распадам існуючых калгасаў.

Што-ж нарэшце атрымалася? Атрымалася тое, што 75-80 проц. калгасаў былі **пазбаўлены магчымасьці ўжываньня на сваіх невялікіх зямельных вучастках складаных сельска-гаспадарчых, апрацовачных і ўборачных машын** як па тэхнічных меркаваньнях, а таксама эканамічнай іх нявыгаднасьці ў дробных калгасах. Гэта ганебная спадчына, застаўленая аграмаджанаму сэктару с-г., як ужо мы гаварылі вышэй, зьяўляецца тормазам у справе павышэньня працэсу калектывізацыі, пашырэньню непадзельных капіталаў і далейшага разьвіцьця гэтай часткі калгасаў.

УЗЬНЯЦЬ КУЛЬТУРНУЮ ПРАЦУ.

Адзіным выхадам зьяўляецца ўзбуйненьне гэтых калгасаў шляхам аб'яднаньня некалькіх калгасаў у адзін буйны і шляхам утварэньня куставых аб'яднаньняў, падводзячы пад іх моцную сельска-гаспадарчую тэхніку.

Ня менш важнае значэньне на сучасным этапе калгаснага руху мае пытаньне культурна-бытавога будаўніцтва калгасаў. У адносінах гаспадарчага будаўніцтва калгасаў дасягненьні бясспрэчны, але няма колькі-небудзь значных дасягненьняў у культурна-бытавым будаўніцтве калгасаў.

Калі з здавальненьнем можна паказаць на сотні калгасаў, якія зьяўляюцца прыкладам і ўзорам у адносінах гаспадарчага будаўніцтва для вакольнага насельніцтва вёскі, дык нельга казаць гэтага ў культурна-бытавых адносінах. Цяжка правесьці якую-небудзь мяжу паміж бытам сялянства вёскі і калгасаў і ў асаблівасьці паміж вясковай жанчынай і жанчынай-камунаркай. Між тым усялякі новы крок наперад у справе палепшаньня культурна-бытавых умоў калгасьнікаў, павышэньня палітычнага ўзроўню іх, мае дадатны ўплыў на гаспадарчыя працэсы.

Ва ўмовах вострага недахопу падрыхтаваных кіраўнікоў-калгасьнікаў, разгортваньне культурна-асьветнай і ўнутрывыхаваўчай працы ў калгасах, зьяўляецца задачай дню. **Неабходна культурна-масавую і палітыка-выхаваўчую працу паставіць на службу пралетарскага выхаваньня мас калгасаў, падняцьця палітычнага іх узроўню і падрыхтоўку кіруючых кадраў з батрацка-бядняцкай часткі калгасьнікаў.**

Роля-ж калгасаў, як сацыялістычных ячэек, **павінна быць ператворана ў агітпроп вёскі,** дзе-б канцэнтравалася праца партыйных, камсамольскіх і грамадзкіх арганізацый вёскі. Для ажыцьцяўленьня гэтай задачы неабходна таксама цьвёрда, як і ў гаспадарчым будаўніцтве, праводзіць курс на ўтварэньне культурна-бытавых устаноў у калгасах: школ, клюбаў, бібліатэк, дзіцячых дамоў, дзіцячых пляцовак і г. д., прыцягваючы на гэту справу сродкі саміх калгасаў.

Пры зьліквідаваньні разьбежкі існуючай паміж гаспадарчым і культурным будаўніцтвам калгасаў, пры ўмове ўзбуйненьня іх і падвядзеньня пад іх навейшай сельска-гаспадарчай тэхнікі, перамога будзе забясьпечана і на новым якасным этапе калгаснага руху.

Г. Арцёмаў.

ЗАКОНЫ І ЗАГАДЫ УРАДУ БССР

Пастанова Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў БССР

ПРА ПАРАДАК ЗАЦЬВЕРДЖАНЬНЯ НАРМАЛЬНЫХ СТАТУТАЎ ЖЫЛІШЧНЫХ КААПЕРАТЫЎНЫХ ТАВАРЫСТВАЎ УСІХ ВІДАЎ І АКРУГОВЫХ САЮЗАЎ ЖЫЛІШЧНАЙ КААПЕРАЦЫІ.

На падставе арт. 39 пастановы ЦВК і СНК СССР „Пра жылішчную кааперацыю" (З. З. СССР 1924 г., № 5, арт. 60) Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў БССР пастанаўляюць устанавіць наступны парадак зацьверджаньня нармальных статутаў жылішчных кааператыўных таварыстваў усіх відаў і акруговых саюзаў жылішчнай кааперацыі:

Нармальныя статуты жылішчных кааператыўных таварыстваў усіх відаў і акруговых саюзаў жылішчнай кааперацыі зацьвярджаюцца Народным Камісарыятам Унутраных Спраў пасьля ўзгадненьня з Народным Камісарыятам Юстыцыі і Народным Камісарыятам Працы.

СТАРШЫНЯ ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТУ БССР **А. Чарвякоў.**

НАМ. СТАРШЫНІ САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР **М. Карклін.**

САКРАТАР ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТУ БССР **А. Хацкевіч.**

27 кастрычніка 1929 г., г. Менск.

Постановление Центрального Исполнительного Комитета и Совета Народных Комиссаров БССР

О ПОРЯДКЕ УТВЕРЖДЕНИЯ НОРМАЛЬНЫХ УСТАВОВ ЖИЛИЩНЫХ КООПЕРАТИВОВ ВСЕХ ВИДОВ И ОКРУЖНЫХ СОЮЗОВ ЖИЛИЩНОЙ КООПЕРАЦИИ.

На основании ст. 39 постановления ЦИК и СНК СССР „О жилищной кооперации" (С. З. СССР 1924 г. № 5, ст. 60) Центральный Исполнительный Комитет и Совет Народных Комиссаров БССР постановляют установить следующий порядок утверждения нормальных уставов жилищных кооперативов всех видов и окружных союзов жилищной кооперации:

Нормальные уставы жилищных кооперативов всех видов и окружных союзов жилищной кооперации утверждаются Народным Комиссариатом Внутренних Дел по согласованию с Народным Комиссариатом Юстиции и Народным Комиссариатом Труда.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ЦЕНТРАЛЬНОГО ИСПОЛНИТЕЛЬНОГО КОМИТЕТА БССР **А. Червяков.**

ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛЯ СОВЕТА НАРОДНЫХ КОМИССАРОВ БССР **М. Карклин.**

СЕКРЕТАРЬ ЦЕНТРАЛЬНОГО ИСПОЛНИТЕЛЬНОГО КОМИТЕТА БССР **А. Хацкевич.**

27 октября 1929 г., г. Минск.

Пастанова Савету Народных Камісараў БССР

пра мерапрыемствы для больш шырокага ўцягненьня ў сельска-гаспадарчую эксплёатацыю мэліараваных зямель у БССР і пра палепшаньне ўкладаньня сродкаў насельніцтва ў мэліарацыйнае будаўніцтва.

[illegible]

...ня асушаных плошчаў павінны складацца на падставе дэталёвых поўных вышуканьняў і павінны максымальна забясьпечваць разьвіцьцё сельскай гаспадаркі, прамысловасьці, рыбнае і лясное гаспадаркі, прычым мэліарацыя данага раёну, калі яна ўносіць значныя зьмены ў гаспадарку раёну, павінна быць пастаўлена ў аснову рэканструкцыі сельскай гаспадаркі ўсяго раёну і з ёй павінны быць узгоднены ўсе мерапрыемствы сельскай гаспадаркі, як землеўпарадкаваньне, індустрыялізацыя, аграабслугоўваньне і інш.

Пры складаньні праэктаў і плянаў скарыстаньня асушаных плошчаў кіравацца найвялікшай эфэктыўнасьцю іх для ўсяе гаспадаркі раёну.

Пры скарыстаньні вылучаемых для сельска-гаспадарчай эксплёатацыі нізінных і пераходных балот імкнуцца як на інтэнсыўнае асушэньне, гэтак і закультываваньне іх.

4. У зьвязку з перадачай Белкалгассаюзу мэліарацыйных таварыстваў, перадаць яму наступныя мэліарацыйныя работы, што праводзяцца зараз Народным Камісарыятам Земляробства і яго мясцовымі органамі:

а) правядзеньне дробнай асушальнай сеткі на балотах мэліарацыйных таварыстваў з усімі гідратэхнічнымі пабудовамі на іх па праэктах, складзеных зямельнымі органамі і зацьверджаных у адпаведным парадку;

б) вышуканьні і складаньне праэктаў і вытворчых плянаў па гідратэхніцы на дробных балотных масывах, што знаходзяцца ў працоўным карыстаньні мэліарацыйных таварыстваў. Разьмеры такіх масываў устанаўляюцца Народным Камісарыятам Земляробства, які ўзгадняе гэта з Белкалгассаюзам;

в) складаньне арганізацыйных і апэрацыйных плянаў па культуртэхніцы і выкананьне культурна-тэхнічнае працы па гэтых плянах;

г) правядзеньне паказальных мерапрыемстваў па культуры балот, палепшаньню сенажацяй і выганаў у мэліарацыйных і іншых аб'яднаньняў.

5. Для зьнішчэньня паралелізму ў работах мэліарацыйных і тарфяных таварыстваў па асваеньні асушаных плошчаў, надаць права мэліарацыйным таварыствам займацца здабываньнем торфу на апал і ўгнаеньне, а тарфяным таварыствам—займацца мэліарацыяй культуры і культурай балот.

Для лепшага абслугоўваньня тарфяных таварыстваў перавесьці іх з моманту выданьня гэтай пастановы на статут мэліарацыйных таварыстваў і перадаць пад кіраўніцтва Белкалгассаюзу.

[illegible]

...есьці на каштарыс НК Земляробства на мэліарацыю і торф.

8. Запрапанаваць Народнаму Камісарыяту Земляробства разам з Белкалгассаюзам распрацаваць на працягу месяца новы статут мэліарацыйнага таварыства і падаць на зацьверджаньне Эканамічнай Нарады БССР.

9. Для забясьпечаньня таварыствамі калектыўнай асушкі і эксплёатацыі асушаных балот, а таксама пераходу іх у вышэйшыя віды калгасаў, даручыць Народнаму Камісарыяту Земляробства разам з Белкалгассаюзам перад пачаткам работ таварыства праводзіць землеўпарадкаваньне ўсяе зямельнае плошчы, якую эксплёатуе таварыства, вылучаючы таварыства, як паасобную гаспадарчую адзінку. Асушаныя плошчы лічыць землямі калектыўнага карыстаньня таварыства, не дапушчаючы падзелу іх на вучасткі для паасобных членаў таварыства.

10. Адзначаючы, што трактарнае ўзворваньне цаліны балот і далейшая апрацоўка яго танней за конную (ужо атрымала шырокае ўжываньне як на дзяржаўных работах, гэтак і на работах насельніцтва) і зьяўляецца магутным фактарам пашырэньня і ўзмацненьня калектыўных форм гаспадаркі ў мэліарацыйных таварыствах, што лік занятых зараз працай на балоце трактараў пакрывае толькі нязначную частку сапраўднай патрэбы ў іх, прызнаць неабходным для забясьпечаньня арганізацыі мэханічнай апрацоўкі балотнай глебы і выкананьня пяцігадовага пляну па культуры балот узяць напрамак на шырокую мэханізацыю і электрыфікацыю буйных гідратэхнічных і культур-тэхнічных работ праз ужываньне землячарпальных машын, трактараў, глебафрэзаў і інш.

11. Для забясьпечаньня найбольш шпаркага і шырокага разьвіцьця мэліарацыйнага будаўніцтва насельніцтвам і яшчэ большага ўцягненьня ў яго сродкаў і працы насельніцтва, даручыць:

а) Белкалгассаюзу распрацаваць пытаньне пра ўнутраны распарадак працы мэліарацыйных таварыстваў, які-б забясьпечваў максымальнае скарыстаньне вольнага часу насельніцтва ў мэліарацыйным будаўніцтве, а таксама пра стварэньне непадзельных капіталаў у таварыствах;

б) Народнаму Камісарыяту Земляробства з прыцягненьнем Белкалгассаюзу—распрацаваць пытаньне пра парадак своечаснага і поўнага забясьпечваньня тэхнічным і каапэрацыйна-арганізацыйным абслугоўваньнем і сродкамі вытворчасьці мэліарацыйных работ насельніцтва;

в) Навукова-Дасьледчаму Інстытуту імя Леніна—распрацаваць пытаньне пра мэліарацыйнае раёнаваньне БССР і ўстанаўленьне гранічных затрат на гэктар плошчы па розных відах мэліарацыі;

г) Народнаму Камісарыяту Земляробства з прыцягненьнем Белкалгассаюзу, Народнага Камісарыяту Фінансаў і Беларускага Сельска-гаспадарчага Банку—распрацаваць пытаньне пра віды работ, якія ўтвараюцца насельніцтвам за ўласны кошт і за кошт крэдытаў і ў зьвязку з гэтым пераглядзіць сярэдні процант крэдытаваньня насельніцтва, а таксама і разьмеры далявых удзелаў у мэліарацыйным будаўніцтве.

12. Для пашырэньня мэханізацыі і садзейнічаньня росту тэмпу мэліарайных работ запрапанаваць Вышэйшаму Савету Народнай Гаспадаркі пачаць з 1929-30 г. выраб найбольш простых машын (балотных плугоў, каткоў, барон і інш.).

Што тычыцца да больш складаных машын (землячарпалак, гусенічных трактароў), то Народнаму Камісарыяту Земляробства належыць, на падставе беларускай практыкі, вызначыць патрэбны тып землячарпалак і трактараў і паставіць перад саюзнымі органамі пытаньне пра выраб гэтых машын на заводах СССР.

Даручыць Народнаму Камісарыяту Земляробства і Белкалгассаюзу ўстанавіць намэнклатуру найбольш простых машын, патрэбных для мэліарацыі і зрабіць з Вышэйшым Саветам Народнай Гаспадаркі БССР адпаведную ўмову на выраб іх.

13. Увесьці з бягучага году прэміраваньне працаўнікоў па мэліарацыі і торфу за колькасьць і якасьць выкананае работы. Практыкаваць больш шырэй камандыроўкі за межы БССР з апарату Народнага Камісарыяту Земляробства, Калгассаюзу і мясцовых працаўнікоў—спэцыялістых для падвышэньня і кваліфікацыі, а для кансультацыі па найбольш важных пытаньнях запрашаць замежных спэцыялістых.

14. Даручыць Народнаму Камісарыяту Земляробства скончыць у 1929-30 годзе прапрацоўку матар'ялаў для складаньня генэральнага пляну мэліарацыі.

15. Адзначаючы, што дасягненьні мэліарацыйнага будаўніцтва ў БССР мала вядомы шырокай грамадзкасьці як у межах у БССР, гэтак і па-за яе межамі (калёнізацыя балот, работы таварыства і інш.), запрапанаваць Народнаму Камісарыяту Земляробства, Навукова-Дасьледчаму Інстытуту імя Леніна і Беларускаму Дзяржаўнаму Выдавецтву выдаваць адпаведную навуковую і папулярную літаратуру аб мэліарацыйным будаўніцтве ў БССР, шырока высьвятляць гэтую працу ў пэрыядычным друку, практыкаваць экскурсіі сялян на буйныя мэліарацыйныя работы і гаспадаркі на балотах (Мар'іна і інш.), а таксама практыкаваць кіно-здымкі як дзяржаўных работ, гэтак і работ насельніцтва.

16. Запрапанаваць Народнаму Камісарыяту Аховы Здароўя пасьля ўзгадненьня з Народным Камісарыятам Земляробства распрацаваць і выдаць інструкцыю пра мэдыка-санітарныя мерапрыемствы ў зьвязку з разгортваньнем мэліарацыйных работ.

НАМ. СТАРШЫНІ САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР **М. Карклін.**

НАМ. КІРАЎНІКА СПРАЎ САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ І ЭКАНАМІЧНАЙ НАРАДЫ БССР **Л. Дубавіцкі.**

22 кастрычніка 1929 г., г. Менск.

Пастанова Савету Народных Камісараў БССР

ПРА ВЫЗВАЛЕНЬНЕ ТАВАРЫСТВА ДАПАМОГІ РАЗЬВІЦЬЦЮ АЎТАМАБІЛІЗМУ І ПАЛЕПШАНЬНЮ ДАРОГ У БССР (АЎТАДОР) АД СУДОВАГА ЗБОРУ.

Савет Народных Камісараў БССР пастанаўляе:

Вызваліць Таварыства дапамогі разьвіцьцю аўтамабілізму і палепшаньню дарог у БССР „АЎТАДОР" і яго мясцовыя арганізацыі ад судовага збору і іншых выдаткаў па судовых справах.

СТАРШЫНЯ САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР **М. Галадзед.**

НАМ. КІРАЎНІКА СПРАЎ САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ І ЭКАНАМІЧНАЙ НАРАДЫ БССР **Л. Дубавіцкі.**

31 кастрычніка 1929 г., г. Менск.

Пастанова Савету Народных Камісараў БССР

ПРА ЗЬМЕНУ ПАСТАНОВЫ СНК БССР „АБ АПЛАЦЕ ПАМЯШКАНЬНЯЎ, ЗАНЯТЫХ У МУНІЦЫПАЛІЗАВАНЫХ ДАМОХ, А ТАКСАМА Ў ДАМОХ, ЯКІЯ ПАДПАРАДКАВАНЫ ЖЫЛІШЧНЫМ ТАВАРЫСТВАМ".

Савет Народных Камісараў БССР пастанаўляе: зрабіць у пастанове Савету Народных Камісараў БССР за 4 ліпеня 1927 г. „Аб аплаце памяшканьняў, занятых у муніцыпалізаваных дамох, а таксама ў дамох, якія падпарадкаваны жылішчным таварыствам" (З. З. БССР 1927 г., № 34, арт. 178) наступныя зьмены:

1. Дадаць да арт. 1 п. „в[1]" у наступнай рэдакцыі:

„в[1]) прыватныя лячэбніцы, лябараторыі і іншыя мэдычныя ўстановы аплачваюць занятыя імі памяшканьні па стаўках, якія ўстанаўляюцца мясцовымі выканаўчымі камітэтамі, але ня больш ставак, паказаных у п. „в" гэтага артыкулу".

2. Арт. 7 з увагаю і 8 скасаваць.

СТАРШЫНЯ САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР **М. Галадзед.**

НАМ. КІРАЎНІКА СПРАЎ САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ І ЭКАНАМІЧНАЙ НАРАДЫ БССР **Л. Дубавіцкі.**

31 кастрычніка 1929 г., г. Менск.

КУЛЬТУРНЫ АСЯРОДАК.

(Савгас Раванічы, Менскай акр.).

Да Кастрычнікавай рэвалюцыі маёнтак Раванічы зьяўляўся месцам адпачынку паноў Слатвінскіх ад падарожжа па розных заграніцах. Гэтыя кволыя паны не пераносілі вільготнага беларускага клімату. Сонечная Ніца вабіла іх далікатныя панскія пачуцьці.

Праўда, дзеля гэтага патрэбны былі шалёныя грошы, але паноў мала абыходзіла такая дробязь: у іх былі дзесяткі маёнткаў, дзесяткі тысяч гэкт. лепшай пахаці, сотні бровараў, крахмальняў, млыноў.

Дзеля таго, каб весела бавіцца ў Ніцы, ці праводзіць сьвецкія сэзоны ў Парыжы, патрэбны былі грошы і грошы. Але ці ёсьць аб чым турбавацца?

Дзеля гэтага існавала цэлая сыстэма, каб крывавы мужыцкі пот перагапяць у залатую чырвань звонкіх дзесятак і пяцёрак. Дзеля гэтага верныя падпанкі: упраўляючыя, аканомы і намесьнікі стаялі крукам над сьпінамі панурых парабкоў, адданыя лясьнікі, турбуючыся аб панскіх лясных багацьцях—дралі з жывога і мёртвага за ягады, грыбы.

Селяніну ня было выхаду, ўсюды ціснула яго магутная рука пана і ў полі і ў лесе і дома. Усе баяліся ня толькі пана, але навэт падпанкаў, пачынаючы ад упраўляючага і канчаючы намесьнікам.

А калі ня хочаш атрымоўваць у месяц нэндзнай ардынарыі: па 3 пуд. мукі, 5 ф. солі, паўпуда круп і гатоўкі 3 руб.—кацiся з сям'ёй на ўсе чатыры бакі. А куды пойдзе безьзямельны парабак, без свайго кута? Няма выхаду забітаму, запакутаванаму мужыку, ніхто не абароніць яго ад жорсткай эксплёатацыі паноў-павукоў.

Як грукат грому сярод белага дня ляснула несподзеўкі Кастрычнікавая рэвалюцыя. Спрадвечны парабак выпрастаў сваю сьпіну, беларускі рабочы і селянін не пашанавалі „далікатных" паноў і выгналі іх з маёнтку.

Нямецкая і польскія акупацыя ізноў вярнулі паноў у маёнтак, ізноў імкнуліся паны сагнуць выпрастаную сьпіну парабка і селяніна. Але ня доўга прышлося ім панаваць.

У 1920 г. працоўныя ўсяго Савецкага Саюзу магутным напорам выкінулі паноў і фабрыкантаў з Савецкай Беларусі. Як памялом вымятаюць печ, так вымелі з нашай краіны розную панскую нечысьць. Але адступаючы паны забралі з маёнтку ўсё да званьня. Багатая гаспадарка абярнулася ў руіну, у месца заняпаду. Ня было ніводнага каня, ніводнай каровы, ніводнай с.-г. машыны. Голымі рукамі пачаў сваю працу савгас Раванічы. З вялікімі цяжкасьцямі здабываліся першыя коні, дробненькія сялянскія кароўкі...

Але гэта было ў мінулым. Зараз савгас стаў ізноў багатым, як і даўней, але калі пры панах сялянства з асьцярогаю падыходзіла да маёнтку, дык зараз савгас прыцягвае да сябе ўсіх працоўных.

У палацах, дзе раней забаўляліся падвыпіўшыя паны, зараз працуе 7-мі годка, якая змагаецца з цемрай і адсталасьцю. У б. штабе бязьлітаснага прыгону і эксплёатацыі запанавала навука, якая вучыць сялянскіх і батрацкіх дзяцей, як весьці барацьбу з прыгонам і эксплёатацыяй ва ўсім сьвеце.

Замест драпежнай эксплёатацыі ваколічных сялян і парабкаў савгас Раванічы дапамагае беднаце ўсеяцца, дапамагае ня толькі матар'яламі, але і рознымі парадамі.

Там, дзе даўней бушавала бязьмежная эксплёатацыя, зараз пануе культурны асяродак.

Гэта зрабіла Кастрычнікавая рэвалюцыя,

ХРОНІКА

На шляхох палепшаньня працы.

(Цэнтр. склад Белдзяржбуду).

Вытворчая нарада цэнтраскладу Белдзяржбуду абгаварыла пытаньне аб палепшаньні якасьці культурна-масавай вытворчай работы. Для таго, каб палепшыць гэтыя выгляды работы, патрэбна правесьці належную рацыяналізацыю працэсаў вытворчасьці. З гэтай мэтай на працягу трох месяцаў павінны быць мэханізаваны сталярны і сьлясарны цэхі шляхам устаноўкі фрэзэрнага, даўбяльнага, шыпарэзнага і сьвярдзільнага станкоў.

Гэтыя мерапрыёмствы, у мэтах уздыму вытворчасьці і палепшаньня якасьці прадукцыі, павінны быць ажыцьцёўлены абавязкова. Гэта дапаможа наскорыць працэсы вытворчасьці, правесьці разьмеркаваньне працы і дасьць магчымасьць палепшыць матар'яльнае становішча рабочых.

Наколькі пад вытворчасьць будзе падведзена тэхнічная база, так справа з пастаноўкай культасьветна-масавай работы зможа пасунуцца наперад. У сувязі з гэтым адчуваецца вялікая патрэба ў пабудове клюбу-сталовай, на што маюцца і неабходныя сродкі.

Адміністрацыя Белдзяржбуду гэтыя мерапрыёмствы павінна ажыцьцявіць, бо яны зьяўляюцца жыцьцёвымі і магчымымі.

А. Бэйлін.

Рабунак сярод белага дню.

Канкурэнцыя паміж загатоўцамі настолькі яшчэ моцная, што часам даводзіць літаральна да злачынства;

Працаўнік Прапойскага пункту Дзяржгандальбелу (Магілеўская акруга) тав. Бельскі і перакупнік Хэйфец загатовілі ў сваім раёне каля пяці пудоў грыбоў (грыбы наогул з-за адсутнасьці ўраджаю туга загатаўліваюцца).

Але... праяжджаючы міма вёскі Беразкі, Краснапольскага раёну, былі раптам на дарозе затрыманы членам праўленьня Краснапольскага спажывецкага таварыства Савельлевым, які сумесна з сэкратаром Бярэзскага сельсавету напалі на адзначаных працаўнікоў і патрабавалі здачы ім грыбоў.

Калі Бельскі і Хэйфец паказалі рабаўнікам свае дакуманты, што яны працаўнікі Дзяржгандальбелу, што яны выконваюць дырэктывы свайго праўленьня па загатоўцы грыбоў для экспарту, каапэратар Савельлеў і сэкратар сельсавету пачалі лаяцца матам, выцягнулі зброю і застрашалі, што ў выпадку безадкладнай здачы ім грыбоў яны ўжывуць належныя меры...

Спалоханыя на сьмерць Бельскі і Хэйфец зараз-жа аддалі грыбы.

— Але гэтага мала,—крычалі хуліганы-загатоўцы,—вагу давай сюды, мы вам пакажам, як весьці загатоўку для „чужаземных" купцоў!..—і працаўнікі Дзяржгандальбелу таксама не спрачаючыся аддалі вагу.

Пракуратуры неабходна безадкладна прыцягнуць да суровай адказнасьці гэткіх хуліганаў-загатоўцаў ня толькі за лаянку і зьдзекі, але за зрыў загатоўкі грыбоў, за грубае парушэньне самых элемэнтарных правіл рэгулюючых органаў.

Трэба раз і назаўсёды ўтварыць такія ўмовы на месцы, каб нейкія прайдзісьветы накшталт Савельлева ня зрывалі нашых загатовак. Трэба ў корані вырваць гэту шалёную канкурэнцыю, якая да гэтага часу назіраецца ў шмат якіх раёнах БССР.

Л. Манін.

Паказальны працэс.

СТРЭЛЫ ЧЭРВІНСКАГА.

У ліпені месяцы г. г. пры шырокім удзеле працоўнага сялянства і вясковай актыўнай беднаты была выторана генэральная чыстка Чэрвенскай раённай партарганізацыі.

Шмат партыйцаў-камуністаў прайшло праз строгі кантрольны фільтр чысткі.

Разаблачонны кулацкі агент, хабарнік, які пралез у партыю і савецкі апарат Чэрвенскага РВК Алесь Чэрвінскі з шэрагаў партыі быў выключаны.

Акалічнасьці справы паводле матар'ялаў папярэдняга сьледзтва наступныя:

У мінулым Алесь Чэрвінскі заможнік—шкурнік, які прымазаўся да партыі, каб скарыстаць сваё палажэньне і шкодзіць партыі.

Будучы ў 1926 годзе аб'езчыкам Раваніцкага лясьніцтва і старшынёй рабачкому ён на працягу 2 год займаўся злоўжываньнямі.

Умовіўшыся з кулаком Дубоўскім на падчыстку дзялянкі за 112 р., ён сфабрыкаваў фіктыўны акт выкананьня гэтай працы, а атрыманыя ад лясьніцтва 112 р. нібы за падчыстку падзяліў з Дубоўскім.

Калі лясьнік Кавецкі быў зволены з пасады за нядбайнасьць, дык пры дапамозе Чэрвінскага як старшыні рабачкому яго аднавілі на пасаду і Кавецкі атрымаў 440 р. за прагул. Чэрвінскі шляхам вымагацельства атрымаў ад Кавецкага хабар 100 р.

Хутка пасьля гэтага Чэрвінскі пазнаёміўся з кулаком Мірко, у карыстаньні якога было 30 дзесяцін зямлі, жаніўся на яго дачцэ, а затым разам з цесьцем сталі красьці дзяржаўны лес, з якога Мірко пабудаваў 4 дамы па некалькі пакояў.

У 1929 годзе Чэрвінскі пралязае ў Чэрвенскі РВК і займае пасаду старшыні раённага камітэту сялянскае ўзаемадапамогі.

У часе чысткі Чэрвінскага разаблачылі сяляне Варабей і Кавецкі як хабарніка, гандляра і кулацкага агента.

Чэрвінскі з партыі быў выключаны і з пасады старшыні КСУ зьняты.

-- Пляваць мне на партыю, я толькі баюся судовай адказнасьці, заявіў Чэрвінскі.

21 ліпеня ў вёсцы Раванічах—Чэрвінскі ўзброіўшыся рэвальвэрам пачаў сачыць за Варабёвым і Кавецкім з мэтай помсты за разаблачэньні.

Прыкмеціўшы, што Кавецкі пашоў у каапэрацыйную краму, Чэрвінскі пасьледаваў за Кавецкім і стрэлам забіў Кавецкага і сялянку Сасункевіч, якая была ў краме.

У гэты-ж дзень забойства на агульным сходзе Чэрвенскай партарганізацыі з удзелам чырвонаармейцаў і сялян у ліку 900 асоб была вынесена пастанова прасіць аб жорсткім пакараньні бандыта Чэрвінскага.

Пралетарскі суд сёньня ў выязной Сэсіі Менскага акруговага суду ў г. Чэрвені пачынае разглядаць справу Чэрвінскага і скажа сваё слова ў прыгаворы.

Працэс па справе Чэрвінскага павінна ведаць сялянства Чэрвеншчыны і ўся грамадзкасьць.

Д. Кастроў.

Камсамольскія суботнікі.

У дні Кастрычнікавых сьвят камсамольскімі ячэйкамі Менску былі праведзены масавыя суботнікі па разгрузцы бульбы, яблык і г. д.

У суботніках удзельнічала каля 1000 камсамольцаў і рабочай моладзі.

Хто вінават у непадрыхтоўцы да навучальнага году.

На апошнім пасяджэньні калегіі Наркамасьветы было абгаворана пытаньне аб забясьпечаньні школ падручнікамі.

Калегія канстатавала, што большасьць падручнікаў своечасова ня вышла з друку, шмат падручнікаў і дагэтуль знаходзяцца ў друку. Затрымка ў выданьні падручнікаў была па віне Белдзяржвыдавецтва, аўтараў, Галоўліту, Мэтадкому, друкарні і адпаведных інспэктароў НКА.

У зьвязку з заявай загадчыка БДВ, што большасьць акруговых інспэктароў нарасьветы несвоечасова далі заяўкі на падручнікі для школ і тым самым сарвалі своечасовае забясьпечаньне апошніх падручнікамі, калегія Наркамасьветы пастанавіла давесьці аб гэтым да ведама адпаведных акрвыканкомаў і РСІ і прасіць прыцягнуць вінаватых да адказнасьці.

Побач з гэтым пастаноўлена, каб рэкамэндацыйныя сьпісы НКА для школ I канцэнтру давалі да 1 студзеня, а для II канцэнтру—не пазьней 1 лютага. Белдзяржвыдавецтву даручана скласьці фонд прэміраваньня аўтараў за своечасовую здачу падручнікаў.

Сярод фота-аматараў.

У Менску зараз налічваецца звыш 30 фотааматарскіх гурткоў пры рабочых клюбах, якімі ахоплена каля 300 чал.

Пры ЦСПСБ арганізован фота-гурток, дзе адчынена кансультацыя для аматараў па розных пытаньнях фота-тэхнікі.

Новыя кнігі.

Паступілі ў рэдакцыю газэты „Савецкая Беларусь" для рэцэнзіі наступныя кнігі і часопісі.

1. „Беларуская мэдычная думка" № 5—6. Стар. 203. Выданьне Народнага Камісарыяту Аховы Здароўя БССР.

2. „Шляхі калектывізацыі" № 4. Стар. 48, цана 20 кап. Выданьне Наркамзему, Белкалгассаюзу і Белсельсаюзу БССР.

3. „Лыскаў дзень". В. Эмануэль. Пераклад з расійскай мовы. Стар. 34, цана 35 кап. (Дзіцячая кніжка).

4. „Кастрычнік у хаце-чытальні" Д. Хайтун. Стар. 156, цана 60 кап. Выданьне Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва. Менск.

КАТЫРОЎКА ПАЗЫК

на 12-ае лістапада 1929 г.

	Куп.	Прад.
1 6 проц. выйгр. паз.	5.00,5	—
Бяспроц. выйгр. паз. 26 г.	128.75	130.95
Выйгр. пазыка 1929 г.	101.05	101.45
10 проц. выйгр. паз. 27 г.	25.60	25.70
3-я сялянск. выйгр. паз. 27 г	5.05	—
Дзярж. паз. узм. сял. гас.	10.45	10.80
1 выйг. паз. індустр. 27 г.	25.51,5	25.61,5
2 „ „ „ проц.	25.55	25.65
12 „ „ „ б-проц.	25.55	25.65
1 проц. дз. паз. 1928 г.	102.23	102,28
12 пр. рэнтн. паз. 1927 г.	105,37	—

ПАВЕДАМЛЕНЬНІ.

АД ЦКК КП(б)Б

— У нядзелю 17-га гэтага лістапада, а 6 з пал. гадз. увечары адбудзецца пасяджэньне парттройкі ЦКК КП(б)Бел. (Менск, Савецкая 55, 3-ці паверх, пакой № 18), дзе будуць разглядаецца справы наступных таварышоў:

1. Мірасава Ю. Ш. Віцебскай арг.
2. Краско А. А. „ „
3. Сучкова З. Т. „ „
4. Воўкава М. П. „ „
5. Кліменка Івана Карпавіча — Менскай арг.

Паказаныя вышэй таварышы павінны зьявіцца на вызначаны час. Праезд за свой кошт.

Сэкратар ПК ЦКК КП(б)Бел. ЛЯЎКОЎ.

— У сераду, 13 лістапада, а 1 гадзіне дню пры АПАД ЦК КП(б)Б скліваецца нарада па пытаньню дырэктывы ЦК УсеКП(б) аб кіруючых кадрах органаў Наркамасьветы.

Прапануецца зьявіцца наступным т. т.: Платун, Некрашэвіч, Слонім, Мазур, Ошараў, Панкевіч, Лысоў, Рычкоў, Цэнцывер, Гурэвіч (РК КП(б)Б), Конюхаў (Кастр. РК), Апоргі абодвых Гар. Райкомаў КП(б)Б, Сакратары і Апоргі ячэйкі КП(б)Б Меншвэю, завода „Бальшавік" і завода „Камунар", Клімковіч, Балтынь, Багарад, Загадчык Мен Акр. АНА Заг. Палітасьветам Акр. АНА, Шыпіла, сакратар ячэйкі БДВ, Саевіч, Лур'е, Каранеўскі, Рыўлін, Усьпенскі, Канаплін, Башкевіч, Гурэо, Ігнатоўскі, Бялуга, Мікуліч (Дасьледчы інстытут імя Леніна), Вечар, Бондар, Пратасеня, Масевіч, Наўмёнак, Матуезў, Александровіч Ашаровіч.

АПАД ЦК КП(б)Б.

„На 15-е лістапада а 10 й гадзіне раніцы склікаецца акруговая канфэрэнцыя груп беднаты Менскай акругі з абвесткай дню:

1. Аб пяцігадовым пляне разьвіцьця народнае гаспадаркі Саюзу і БССР з канкрэтным вызначэньнем задач для мясцовых арганізацый і ўстаноў.
2. Аб удзеле беднаты ў перавыбарах сельскіх саветаў і камітэтаў сялянскіх т-ваў Узаемадапамогі.
3. Вынікі работы па рэканструкцыі сельскае гаспадаркі і далейшыя задачы.

Канфэрэнцыя будзе праходзіць у памяшканьні Акрвыканкому (заля пасяджаньняў).

Усім прыбываючым дэлегатам неабходна зварочвацца ў агульную канцэлярыю АВК."

МЕНАКРУГКОМ КПБ.

— 20-га лістапада склікаюцца месячныя курсы сэкратароў савгасных і калгасных ячэек КП(б)Б у гор. Барысаве. Усім РК КПБ неабходна своечасова абвесьціць і камандыраваць вылучаных камуністых згодна раней дадзеных указаньняў. Прыбываючым таварышам на курсы зварачвацца ў АПА Барысаўскага РК КП(б)Б.

МЕНАКРУГКОМ КП(б)Б.

— Вячэрні Камуністычны Унівэрсытэт Беларусі паведамляе ўсіх студэнтаў займаючыхся ў ВКУ, што заняткі на ўсіх курсах адбудуцца ў наступныя чыслы: 3, 4, 5, 8, 9, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 23, 24, 25, 28, 29.

—Працягваецца прыём заяў на Літаратурна - Лінгвістычнае, Сацыяльна - Гістарычнае і Пэдалёга-Пэдагагічнае аддз. завочнага Пэдфаку пры Пэдфаку БДУ.

Заявы прымаюцца ў Дэканаце Пэдфаку. (Менск, Земляробскі зав.).

Пры заявах павінны прыкладацца дакумэнт аб асьвеце месцы працы і пэдагагічным стажу.

Навучаньне бясплатна.

БЮРО ЗАВОЧНАГА ПЭДФАКУ.

— 13 лютага а 8 гадзіне увечары у памяшканьні Дому асьветы, ЦП саюзу склікаецца агульны сход асьветнікаў вўрэяў з наступнай абвесткай дню: „Вынікі антырэлігійнай кампаніі".

— 12 лістапада, а 3 гадзіне дню ў памяшканьні саюзу працасьветы склікаецца нарада сэкратароў групкомаў і мясцкомаў саюзу працасьветы гор. Менску. Яўка ўсіх вышэйпамянёных абавязкова.

ПЭДГАБІНЭТ.

1. Конфэрэнцыя выкладчыкаў фізыкі школ г. Менску адбудзецца ў аўторак 12-га лістападу ў 10 гадз. раніцы.
2. Конфэрэнцыя настаўнікаў I груп у сераду 13-XI у 10 гадз. раніцы.
3. Конфэрэнцыя настаўнікаў II груп школ у сераду 13-XI г. г. у 3 гадз. дню.
4. Конфэрэнцыя выкладчыкаў прыродазнаўства ў сераду 13-XI г. г. у 6 гадзін увечары.
5. Конфэрэнцыя выкладчыкаў грамадазнаўства ў сераду 13-XI г. г. у 7 гадзін увечары.

Аб часе іншых конфэрэнцый глядзі газэту „Зьвязда", „Рабочий" і „Акцябр" ад 10-XI г. г.

Яўка настаўнікаў на конфэрэнцыі абавязкова.

Адказны рэдактар **П. ШАСТАКОЎ.**

Мясцком і супрацоўнікі Наркамасьветы з вялікім жалем паведамляюць, што ўначы 10 лістапада г. г. памёр на 11 дзень пасьля апэрацыі НАВУКОВЫ СЭКРАТАР НАВ. МЭТАД. КАМІТЭТУ НКА

тав. КАЎПАК Аляксандр Міхайлавіч.

Вынас цела з 1 савецкай бальніцы будзе 12 лістапада ў 3 з пал. гадз. Запрашаюцца ўсе асьветнікі гораду Менску, вучні, курсанты і ўсе знаёмыя прыняць удзел у пахаваньні.

Праўленьне Дому Асьветы з вялікім жалем паведамляе аб нечаканай сьмерці сябра Праўленьня Дому Асьветы тав.

Каўпака Аляксандра Міхайлавіча

Праўленьне Дому заклікае ўсіх сяброў Дому Асьветы прыняць удзел у пахаваньні, якое адбудзецца 12 лістапада у 3 з паловай гадзіны дню. Вынас цела з 1-ай Савецкай больніцы.

ПРАЎЛЕНЬНЕ ДОМУ.

ТЭАТР-КІНО

КІНО-ТЭАТР „КУЛЬТУРА".	З панядзелка 11 лістапада буйны мастацкі фільм „ЦЭМЭНТ". Звыш праграмы: КІНО-ХРОНІКА. Пачатак а 7 гадзіне.
КІНО «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ».	З панядзелка 11 лістапада Амэрыканскі фільм „НЕБАСКРОБ" у 6 частках. Звыш праграмы: ХРОНІКА САВКІНО № 60. Пачатак а 7 гадзіне.
КІНО „ПРАЛЕТАРЫ"	З панядзелка 11 лістапада „АПОШНІ АТРАКЦЫЁН" у 6 частках. Звыш праграмы: КІНО-ХРОНІКА САВКІНО № 62. Пачатак а 7 гадзіне.
1-Ы ДЗІЦЯЧЫ КІНО-ТЭАТР „ЮНЫ ПІАНЭР".	З панядзелка 11 лістапада „ВАСЯ РЭФАРМАТАР" У 6 ЧАСТКАХ. Каса адчынена з 2 гадз.)—(Цана білету 10 кап.

КНИГА ЗДОРОВЬЯ

ДОМАШНИЙ МЕДИЦИНСКИЙ СПРАВОЧНИК

под ред. профессоров: С. А. БРУШТЕЙНА, Г. Н. ДЕМБО, С. Д. КАМИНСКОГО, Л. А. КРИВСКОГО, Т. П. ПАВЛОВА и секретаря редакции Л. С. КАМИНСКОГО.

ТОМ I. Медицина прежде и теперь. Гигиена: питание, список блюд диэтического питания и др. Заразные болезни: тиф, холера, скарлатина, дифтерит, глисты и др. Социальные болезни: туберкулез, сифилис и др. Болезни органов пищеварения. Болезни органов дыхания и кровообращения. Болезни глаз, уха, горла и носа.

ТОМ II. Гигиена женщины: беременность, женские болезни, противозачаточные средства и др. Гигиена детского возроста. Половая жизнь и здоровье. Нервнопсихическое здоровье человека. Физкультура. Физ. мет. лечения. Уход за телом и болезни кожи. Первая помощь. Больной на дому. Что нужно знать застрахованному.

2 тома в коленкоровых переплетах с золотым тиснением в изящных суперобложках. 1270 стр., 167 рис. Цена за аба тома 9 руб. без пересылкі. Высылает налож. платеж. по получении задатка в 1 руб., кооп. изд-во „ОБРАЗОВАНИЕ".

ЛЕНІНГРАД, ул. Пестеля, 12-А.

БЮРО ПАДПІСКІ БЕЛДЗЯРЖВЫДАВЕЦТВА

ПАТРАБУЮЦЦА

кнігараспаўсюджвацелі (АГЕНТЫ) па г. Менску.

Для перагавораў зьявіцца па адрасу: Пляц Волі, 5 (ва двары) з 9—4 гадзін.

13 ЛІСТАПАДА, А 7 ГАДЗ. УВЕЧАРЫ Ў КЛЮБЕ „ІЛЬЛІЧА" (МББ—таварная) ПАЧЫНАЕЦЦА ПРАВЕРКА І ЧЫСТКА ЯЧЭЙКІ КП(б)БЕЛ. ПРЫ ЦКК—НКРСІ З УДЗЕЛАМ РАБОЧЫХ ДЭПО МББ ЧЫГ.

Бюро ячэйкі зварачваецца з заклікам да працоўных прыняць самы актыўны ўдзел у праверцы ячэйкі, як падачай матар'ялаў, так і непасрэдным удзелам у праверачным сходзе. Асаблівая просьба аб гэтым да тых працоўных, якія фактычна сапрыкасаюцца з працай ЦКК НКРСІ: рабочыя засядацелі, лёгкія кавалерыстыя, дабрахвотнікі, удзельнікі брыгад і г. д., а таксама да рабочых дэпо МББ чыгункі.

МАТАР'ЯЛЫ НАКІРОЎВАЦЬ У МЕНСКУЮ АКК НА ІМЯ ПРАВЕРТРОЙКІ ПА ЧЫСТЦЫ ЯЧЭЙКІ ЦКК НКРСІ БЕЛ.

БЮРО ПАРТ'ЯЧЭЙКІ ЦКК НКРСІ.

МОМЕНТАЛЬНЫЙ АВТОМАТИЧЕСКИЙ СЧЕТЧИК

(усовершенствованный). Цена 50 к. Дает немедленно, без всяких знаний и наставлений, готовые результаты умножения, деления и вычисления процентов с быстротой чтения глаза. Высылается немедленно по получении заказа и 50 к. За пересылку и упаковку 20 к., всего 70 к. (можно марками). Наложен. платеж от 4 р. Заказы и деньги направляйте по адресу: Москва 14, Главный почтамт, почтовый ящик № 1081-118 А. Н. ЦУКЕРШТЭЙНУ.

5 лістапада 1929 г. згублена гэрбавая круглая каучуковая пячатка Беларускай Цэнтральнай Дасьледчай школы. Усе дакумэнты выдадзеныя ад імя школы пасьля 5 лістапада 1929 г. прыкладзенай пячаткай школы лічыць несапраўднымі.

На падставе прысуду ад 22 кастрычніка 1929 г. Нарсуд 1 вуч. г. Менску абвяшчае грам. ганьбаваньне гр. Астраўлянчыку Сьцяпану Міхасеву за хуліганства.

Нарсудзьдзя Веткаўскага раёну Гомельскай акругі выклікае ў сваю камеру гр. Ветка Гом. акр. дяржацеля паштова-залагавога квіту па абліґацыі № 1281402, выданага Веткаўскім паштовым аддзелам ад 2-га лістапада 1929 г. на прад'яўніка альбо падаць заяву аб прыналежнасьці гэтага квіту Вам. Тэрмін падачы заявы 3-х месячны з дню абвяшчэньня гэтай аб'явы.

Грамадзяне Дзесяцкія: Антон Ларыёнавіч, Фядора Майсееўна і іх дзеці: дачка Марыя, нарадж. 1908 г., і сын Мікалай—нарадж. 1913 г. якія паходзяць з гр. пасёлка Зацішша Дзямідавіцкага с.-с. Касьцюковіцкага раёну Магілеўскай акругі і жывуць у паказаным пасёлку, а Антон Дзесяцкі працуе ў Калінкавіцкім працкалектыве металёўцаў, зьмяняюць сваё прозьвішча Дзесяцкі на прозьвішча Кузьняцоў.

Асоб, якія маюць пратэсты супроць зьмены прозьвішча просяць паведаміць аб гэтым Магілеўскі акруговы ЗАГС паказаўшы сваё прозьвішча, імя, бацькава імя і месца пражываньня.

ЗГУБЛЕНЫ:

— Вучотна-конская картка Харлан П. Г., выд. Калінкавіцкім РВК.
— Вучотна-конская картка Змушко Я. С., выд. Калінкавіцкім РВК.
— Паявая кніжка № 1511 Кузьменкава І. Н., выд. Калінкавіцк. спаж. т-вам.
— Паявая кніжка № 561 Вольха Л. В., выд. Калінкавіцк. спаж. т-вам.
— Паявая кніжка № 23455 Пілевіч С. Е., выд. Гомельск. праўленьнем ДТПЮ.
— Асабовая картка № 39 Юшкоўскага Т. М., выд. Калінкавіцк. РВК.
— Пашпарт Гольман Х. Х., выд. Калінкавіцкім гарсаветам.
— Асабовая картка Харлан І. Г., выд. Калінкавіцк. РВК.